

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Srednjobosanski kanton / Kanton Središnja Bosna
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
Kantonalna uprava za šumarstvo
Travnik, *Stanična 43 tel./fax (030) 518-512*
sbksumarstvo@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ O RADU

za period 01. 01. 2015. do 30. 06. 2015. godine

Travnik, august 2015. godine

I – UVODNI DIO

Kako su u 2014. godini uslijed negativnih abiotskih i biotskih agenasa (obilne kišne padavine koje su uzrokovale pojave klizišta, odrona, kao i slabljenje zdravstvenog stanja šuma i masovne pojave štetnih insekata i dr.) evidentirane znatne štete na šumi i šumskom zemljištu, najznačajnije aktivnosti koje su obilježile izvještajni period su poduzimanja mjera i aktivnosti na sanaciji nastalih šteta i zaštiti šuma, te spriječavanja daljnjih širenja biljnih bolesti i slabljenja zdravstvenog stanja šuma.

Naime, u izvještajnom periodu (a obzirom na trenutno stanje šuma, stepen oštećenosti istih i procjenama daljnjeg kretanja biljnih bolesti i narušavanja zdravstvenog stanja) rješavanju ove problematike pristupilo se sistematski putem uključivanja svih nadležnih kantonalnih institucija uz aktivnu saradnju sa Šumarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu. Kako negativno djelovanje štetnih insekata predstavlja i prijetnju ugrožavanja zdravlja ljudi, sačinjena je informacija o stanju zaraženih i oštećenih šuma nastalih kao posljedica nepogode, djelovanja štetnih insekata, procjenama daljnjeg razvoja i kretanja biljnih bolesti u šumama i opasnostima po zdravlje ljudi i materijalna dobra i dostavljena na razmatranje i određenje Kantonalnom štabu civilne zaštite Srednjobosanskog kantona koji je na prvoj redovnoj sjednici donio Zaključak (broj 01-44-1/15-6 od 23.02.2015. godine) o prihvatanju navedene informacije i obavezi nadležnih institucija da prioritetno sačine prijedlog mjera u prevazilaženju nastale situacije. Postupajući po navedenom osnovu kao i obavezama proisteklim odredbama pozitivnih zakonskih propisa od strane svih nadležnih institucija Srednjobosanskog kantona (Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Kantonalne uprave za civilnu zaštitu, Kantonalne šumarske inspekcije, Kantonalnog šumskoprivrednog društva i Kantonalne uprave za šumarstvo) i Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu sačinjen je jedinstveni „Plan zaštite šuma od štetnih agenasa na području Srednjobosanskog kantona za 2015. godinu“ kojim su definisane mjere i aktivnosti na zaštiti šuma koje će nadležni provoditi u 2015. godini.

Sačinjeni plan zaštite šuma putem nadležnog Ministarstva dostavljen je na razmatranje i Vladi SBK koja je usvojila plan i obavezala nadležne da realizuju aktivnosti na zaštiti šuma u skladu sa utvrđenim rokovima i dinamikom realizacije. Kako bi se aktivnosti na zaštiti šuma prema usvojenom planu realizovale u planiranom obimu i predviđenim rokovima na inicijativu Uprave od strane nadležnog resornog Ministarstva upućen je zahtjev svim nadležnim institucijama na hitno postupanje po osnovu čega je donesena i Instrukcija o načinu izvršavanja plana zaštite šuma, a koje je između ostalog, dostavljeno i svim općinama SBK.

Kantonalna uprava za šumarstvo je u izvještajnom periodu poduzimala redovne aktivnosti iz svoje nadležnosti, koje su prezentovane u odjeljku II izještaja-programske aktivnosti. Primarne nadležnosti Uprave proizilaze iz odredbi Zakon o šumama („Službene novine SBK/KSB“, broj 5/14), a ostali zakoni i podzakonski propisi koje primjenjuje u svom radu odnosno iz kojih na posredan način proizilaze određene nadležnosti institucije su:

- Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05);
- Zakon o državnoj službi u organima uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/03,34/04, 54/04, 67/05 i 8/06 i 4/12) i Zakon o preuzimanju Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine SBK/KSB“, broj 7/11);
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/05);
- Zakon o stvarnim pravima („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13 i 100/13);
- Zakon o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH, br. 2/98 i 48/99);
- Zakon o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 102/13);

- Zakon o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja („Službene novine Federacije BiH“, br. 71/05 i 8/10);
- Zakon o koncesijama („Službene novine Federacije BiH“, broj 40/02);
- Zakon o lovstvu („Službene novine Federacije BiH“, br. 4/06, 8/10 i 81/14);
- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 65/09);
- Zakon o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/06);
- Krivični zakon („Službene novine Federacije BiH“, br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11 i 59/14);
- Zakon o krivičnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 i 59/14);
- Zakon o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 31/06 i 37/10);
- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine SBK/KSB“, broj 15/12);
- Zakon o koncesijama („Službene novine SBK/KSB“, broj 8/09);
- Zakon o rudarstvu („Službene novine SBK/KSB“, br. 15/01 i 3/10);
- Zakon o vodama („Službene novine SBK/KSB“, broj 14/02);
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona („Službene novine SBK/KSB“, broj 2/12 i 5/14);
- Uredba o kancelarijskom poslovanju organa uprave i službi za upravu u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 20/98);
- Uredba o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 75/04 i 38/06);
- Pravilnik o uvjetima i načinu davanja šume i šumskog zemljišta u državnom zemljištu u zakup i uspostavi prava služnosti („Službene novine SBK/KSB“, broj 10/14);
- Pravilnik o načinu obilježavanja granica državnih šuma i šumskoga zemljišta te o vrsti i postavljanju graničnih znakova, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o obimu mjera uspostavljanja i održavanja šumskoga reda te o načinu njihova provođenja, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o načinu žigosanja, obročavanja i premjeravanja drva te o sadržaju i načinu izdavanja otpremnog iskaza za drvo, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o načinu obavljanja tehničkoga prijema radova u šumi na redovnoj i sanitarnoj sječi, te šumskouzgojni radova i radova na izgradnji i saniranju kamionskih, tehničkih puteva i traktorskih planki, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o načinu odabiranja i doznake stabala ili površina za sječu te sječe stabala, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o uvjetima pod kojima se obavlja ispaša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika te sakupljanje šušnja i mahovine, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o uzgoju, iskorištavanju, sakupljanju i prometu sekundarnih (nedrvnih) šumskih proizvoda, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o katastru šuma, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o načinu obračunavanja naknade štete za oštećene ili posječene šumske proizvode, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o sadržaju i postupku izrade šumskoprivrednih osnova za državne i privatne šume, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o načinu i obliku vođenja evidencija, knjiga i registara, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o zamjeni šume i šumskoga zemljišta („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);

- Uputstvo o načinu, obliku i sadržaju obrasca za prijavu sječe („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o načinu utvrđivanju uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva („Službene novine Federacije BiH“, broj 88/12);
- Pravilnik o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 62/11 i 82/13);
- Odluka o uslovima i načinu obavljanja sječe i šumskouzgojnih radova u privatnim šumama („Službene novine Federacije BiH“, broj 15/14);
- Odluka o izradi, sadržaju i primjeni šumskoprivrednih osnova („Službene novine Federacije BiH“, broj 15/14);
- Uputstvo o vršenju izvještajnih i prognoznih poslova u zaštiti zdravlja bilja („Službene novine Federacije BiH“, broj 78/10);
- Uputstvo o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada te o uplatnim računima na koje se usmjeravaju sredstva, kao i o obliku i sadržaju obrasca za obračun naknada („Službene novine SBK/KSB“, broj 14/14).
- Uredba o naknadama koje namaju karakter plaće i dodatku na plaću („Službene novine SBK/KSB“, br. 3/12 i 5/12), i dr.

1. Organizaciono ustrojstvo

Kantonalna uprava za šumarstvo u organizacionom smislu predstavlja Upravu u sastavu Ministarstva poljoprivrede, vooprivrede i šumarstva SBK/KSB. Upravom rukovodi direktor, ista se sastoji od direkcije Uprave sa sjedištem u Travniku u kojoj su formirane dvije osnovne organizacione jedinice – službe i to Služba za opće, pravne i ekonomske poslove i Služba za integralnu zaštitu šuma, praćenje realizacije šumskoprivredne osnove i katastar, te tri dislocirane organizacione jedinice – odjeljenja, koje u svom sastavu imaju unutrašnje organizacione jedinice-odsjeke za zaštitu šuma (u svakoj od općina Kantona), sa sjedištima i mjesnom nadležnošću nad općinama kantona kako slijedi:

- **Odjeljenje Bugojno**, koje obuhvata područja općina: Jajce, Gornji Vakuf-Uskoplje, Bugojno i Donji Vakuf, sa sjedištem u Donjem Vakufu;
- **Odjeljenje Novi Travnik**, koje obuhvata područja općina: Dobretići, Travnik, Novi Travnik, Vitez i Busovača, sa sjedištem u Travniku;
- **Odjeljenje Fojnica** koje obuhvata područja općina: Kiseljak, Fojnica i Kreševo, sa sjedištem u Fojnici.

1.1. Ljudski resursi

Stanje u pogledu kadrovske popunjenosti sa danom 30. 06. 2015. godine je sljedeće:

R.b r.	Naziv radnog mjesta	Predviđeno sist.	Popunjeno	Upraznjeno
1.	Direktor	1	1	-
2.	Šef službe	2	2	-
3.	Šef odjeljenja	3	3	-
4.	Stručni savjetnik	5	2	3
5.	Stručni saradnik	4	-	4
6.	Tehnički sekretar	1	1	-
7.	Viši referent-geometar	2	2	-
8.	Viši referent-kontrolni čuvar šuma	12	12	0
9.	Viši referent-čuvar šuma	80	70	10
10.	Viši ref. za op.podršku, prikupljanje i teh.obradu podataka	3	3	-
Ukupno po sistematizaciji		113	96	17

Iz prethodnog tabelarnog pregleda vidljivo je da u Upravi 17 radnih mjesta nije popunjeno. Formalno nije popunjeno 16 mjesta, međutim jedan državni službenik-šef Odjeljenja je počev od 14.07.2014.godine na odsustvu s posla zbog privremene spriječenosti za rad usljed bolesti, zbog čega je na to mjesto internim premještajem raspoređen drugi državni službenik-stručni savjetnik iz istog odjeljenja, tako da je jedno mjesto stručnog savjetnika faktički nepopunjeno. Od navedenih 16 upražnjenih radnih mjesta, 10 radnih mjesta odnosi na namještenike (čuvari šuma) i 6 na državne službenike. U izvještajnom periodu nije bilo novih prijema u radni odnos u Kantonalnu upravu za šumarstvo. U januaru 2015. internim premještajem popunjena su dva upražnjena radna mjesta kontrolnog čuvara šuma, na način da su na ista premješteni uposlenici sa dotadašnjeg radnog mjesta čuvara šuma. Broj uposlenih u Upravi je u 2013.godini, usljed penzionisanja, smrti uposlenika i prestanka radnog odnosa, sa 101 smanjen na 98, te je na tom nivou održan i u toku 2014.godine, kada je krajem godine, zbog prestanka radnog odnosa navedenog državnog službenika, dodatno smanjen na 97. Donošenjem i stupanjem na snagu Zakona o šumama nametnula se potreba jačanja institucionalnih kapaciteta Uprave u cilju adekvatne implementacije istog, prvenstveno u vršenju neposredne zaštite šuma (namještenici-čuvari šuma), ali i jačanje stručnih kapaciteta u pogledu popune jednog broja upražnjenih radnih mjesta državnih službenika.

1.2. Radno kancelarijski prostor

Uprava trenutno koristi 23 radne kancelarije koje su u organizacionom i teritorijalnom pogledu raspoređene kako slijedi: direkcija Uprave (4), Odjeljenje Bugojno (5), Odjeljenje Novi Travnik (9) i Odjeljenje Fojnica (5).

Napomena: Još od septembra 2010. godine smanjen je broj kancelarijskih prostora koje koristi Kantonalna uprava - dvije prostorije koje su koristili uposlenici Odjeljenja Bugojno, općina Bugojno. Zbog rekonstrukcije zgrade u vlasništvu kantonalnog šumskoprivrednog društva, kancelarije su privremeno iseljene, a uposlenici koji su ih koristili, od tada koriste kancelarijski prostor zajedno sa uposlenicima tog Odjeljenja u općini Gornji Vakuf-Uskoplje. Već četvrtu godinu nije riješen status kancelarijskog prostora za funkcionisanje Odjeljenja Bugojno-Odsjek Bugojno, čime se otežava odvijanje osnovne djelatnosti Uprave u ovom Odjeljenju, a naročito prijem stranaka i postupanje po njihovim zahtjevima, tako da je u narednom periodu neophodno riješiti pitanje smještaja uposlenika Uprave – Odjeljenja Bugojno u općini Bugojno, te sugerišemo da se to pitanje riješi na nivou Vlade SBK, zajedno sa pitanjem smještaja ostalih državnih organa i službi u općini Bugojno.

1.3. Materijalno-tehnička sredstva

Kada su u pitanju ključna materijalno-tehnička sredstva kojima raspolaže Kantonalna uprava za šumarstvo, prvenstveno motorna vozila, sa 30.06.2015. godine, u direkciji Uprave i dislociranim odjeljenjima Uprava raspolaže sa jednim motornim vozilom Škoda Fabia koje koristi direktor Uprave i 15 terenskih vozila Lada Niva od kojih je jedno na korištenju u direkciji, četiri u Odjeljenju Bugojno, šest u Odjeljenju Novi Travnik i četiri u Odjeljenju Fojnica. U izvještajnom periodu pokrenut je postupak za nabavku 5 terenskih vozila LADA NIVA. Vlada SBK je svojim Zaključkom br. 0105-214/15-3 od 04.05.2015.godine dala saglasnost Komisiji za javne nabavke roba i usluga za potrebe ministarstva i drugih organa uprave da u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama pokrene postupak za nabavku 5 terenskih vozila LADA NIVA za potrebe Kantonalne uprave za šumarstvo. Komisija za javne nabavke je provela postupak, te predložila prhvatanje ponude najpovoljnijeg ponuđača, te zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda, zajedno sa prijedlogom Odluke Vlade o izboru najboljeg ponuđača dostavila Upravi na daljni postupak. Uprava je 09.07.2015.godine resornom ministarstvu dostavila prijedlog akta za Vladu SBK u cilju donošenja Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Uprava svojim kapacitetima vrši redovne godišnje popise materijalno-tehničkih sredstava koja se nalaze u direkciji i u dislociranim organizacionim jedinicama. U toku januara mjeseca 2015. godine proveden je postupak obaveznog redovnog godišnjeg popisivanja stalnih sredstava, zaliha materijala, sitnog inventara, potraživanja i obaveza od strane komisija formiranih rješenjem direktora Uprave. Izvještajem o popisu predložen je otpis određenih materijalno-tehničkih sredstava zbog njihove dotrajalosti, nakon čega je, a temeljem Odluke o prihvaćanju elaborata o popisivanju sredstava i izvora sredstava Vlade Srednjobosanskog kantona sa stanjem na dan 31.12.2014.godine br. 01-02-84/15 od 13.03.2015.godine, u toku procedura predlaganja načina rashodovanja istih.

II- PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

1. Normativni dio

1.1. Aktivnosti u postupku izrade, donošenja i implementacije federalnog Zakona o šumama

Kantonalna uprava nije provodila aktivnosti u postupku izrade i donošenja federalnog Zakona o šumama u smislu davanja komentara na tekstove nacrtu/prijedloga zakona, niti po nekom drugom osnovu, obzirom da nije bilo zahtjeva za istim od strane nosioca aktivnosti-Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Krajem izvještajnog perioda, dana 09.06.2015.godine, Vlada Federacije BiH usvojila Informaciju Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva o stanju u oblasti šumarstva u cilju žurnog donošenja zakona o šumama, te formirala radnu grupu, koju čine stručnjaci iz oblasti šumarstva kako bi pružila pomoć Ministarstvu u pripremi teksta Nacrta zakona o šumama. Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je zaduženo da, uz stručnu pomoć radne grupe i u saradnji sa kantonalnim ministarstvima nadležnim za poslove šumarstva, Savezom općina i gradova Federacije BiH, šumskoprivrednim društvima, naučnim i drugim nadležnim institucijama što hitnije pripremi i Vladi Federacije BiH na razmatranje i daljnju proceduru dostavi tekst Nacrta zakona o šumama. Nakon utvrđivanja Prijedloga zakona o šumama, Vlada će ga uputiti Parlamentu FBiH na razmatranje i usvajanje po hitnom postupku.

1.2. Aktivnosti na predlaganju izmjena i dopuna kantonalnog Zakona o šumama i pratećih pravilnika

Inicijativa za provođenjem aktivnosti na predlaganju izmjena i dopuna kantonalnog Zakona o šumama došla je od resornog kantonalnog ministarstva sredinom jula 2015.godine, te su aktivnosti po tom pitanju u toku i iste će biti sadržane u godišnjem izvještaju Uprave za šumarstvo.

1.3. Aktivnosti na implementaciji federalnog Zakona o lovstvu

Obzirom da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 81/14) u članu 39. propisano da će do okončanja postupka ustanovljenja i dodjele lovišta na korištenje u skladu sa odredbama tog zakona, brigu o uzgoju i zaštiti divljači voditi kantonalno ministarstvo, to je Vlada SBK, na prijedlog resornog ministarstva donijela Odluku o brigi o uzgoju i zaštiti divljači br.01-02-259/15 od 18.05.2015.godine, kojom je utvrdila da će do okončanja postupka ustanovljenja i dodjele lovišta na korištenje u skladu sa Zakonom o lovstvu, na području Srednjobosanskog kantona, brigu o uzgoju i zaštiti divljači voditi Kantonalna uprava za šumarstvo. Po osnovu iste Odluke resorno kantonalno ministarstvo je na prijedlog Uprave Ministarstvu unutrašnjih poslova SBK dostavilo zahtjev za poduzimanjem aktivnosti u vezi sa zaštitom divljači, kojim se od resornog ministarstva traži osiguravanje blagovremene provedbe aktivnosti policijskih službi na provjeri legalnosti posjedovanja, nošenja i upotrebe vatrenog

naoružanja i privremenog oduzimanje istog, po pozivu nadležnih službi Kantonalne uprave za šumarstvo. Istovremeno su pozivana mjesno nadležna lovačka udruženja na uspostavu i razvijanje međusobne komunikacije i saradnje sa mjesno nadležnim odjeljenjima Kantonalne uprave za šumarstvo, a u cilju usaglašavanja postupaka i mjera usmjerenih na međusobnu saradnju u uzgoju i zaštiti divljači kao i korištenju lovno-tehničkih i lovno-uzgojnih objekata. Po tom osnovu od strane odjeljenja Uprave upriličeni su i organozovani zajednički sastanci sa lovačkim udruženjima na kojima su dogovorene i usaglašene zajedničke aktivnosti odjeljenja i lovačkih udruženja.

1.4. Aktivnosti na donošenju kantonalnog Zakona o lovstvu

U prethodnom izvještajnom periodu resorno ministarstvo je izradilo prijedlog nacrtu kantonalnog Zakona o lovstvu, u čijoj izradi je aktivno učešće uzeo predstavnik Kantonalne uprave za šumarstvo.

2. Aktivnosti na ustrojavanju i vođenju katastra šuma

2.1. Ustrojavanje i vođenje katastra šuma i šumskog zemljišta

Kako je bilo regulisano ranijim propisima iz oblasti šumarstva, tako je i u skladu sa novim Zakonom o šumama nadležnost Uprave da vodi katastar šuma i šumskog zemljišta na području kantona. U skladu sa navedenom obavezom vođen je katastar šuma i šumskog zemljišta za državne i privatne šume za područje kantona, a osnovni elementi katastra iskazani su putem tabelarnih pregleda na odgovarajućim zakonom propisanim obrascima, te dostavljeni Federalnoj upravi za šumarstvo.

Elementi katastra u pogledu površine, zalihe drvene mase i vlasništva nad šumama prikazani su narednim tabelarnim pregledom:

Općina/OJ Šumarija/ŠPP	Državne šume		Privatne šume		Državne i privatne šume	
	Površina (ha)	Zaliha k.d (m ³)	Površina (ha)	Zaliha k.d (m ³)	Površina (ha)	Zaliha k.d (m ³)
Jajce	21.745	3.740.659	2.793	565.063	24.538	4.305.722
Srednjevrbasko	21.745	3.740.659	2.793	565.063	24.538	4.305.722
G. Vakuf-Usk.	27.077	2.732.880	2.848	447.727	29.926	3.180.607
Bugojno	19.460	2.417.800	3.216	394.787	22.676	2.812.587
Donji Vakuf	16.555	2.871.442	2.856	413.058	19.411	3.284.500
Gornjevrbasko	63.092	8.022.122	8.920	1.255.572	72.013	9.267.694
Dobretići	2.062	348.647	898	216.578	2.960	565.225
Travnik	23.192	3.212.007	4.113	715.252	27.305	3.927.259
Novi Travnik	16.069	2.019.507	1.455	247.099	17.524	2.266.606
Vitez	8.688	1.200.403	1.305	144.840	9.993	1.345.243
Busovača	12.873	1.204.603	2.022	306.686	14.895	1.511.289
Lašvansko	62.884	7.985.167	9.793	1.630.455	72.677	9.615.622
Kiseljak	5.348	598.700	2.270	345.300	7.618	944.000
Fojnica	20.623	3.915.800	1.851	396.500	22.474	4.312.300
Kreševo	10.314	1.954.700	1.043	210.400	11.356	2.165.100
Fojničko	36.285	6.469.200	5.164	952.200	41.448	7.421.400
UKUPNO (SBK)	184.006	26.074.948	26.670	4.404.620	210.676	30.480.538

Iz prethodno navedenog tabelarnog pregleda vidljivo je da ukupna površina državnih i privatnih šuma za područje kantona iznosi 210.676 hektara (državne šume 184.006 hektara ili 87,34%, privatne šume 26.670 hektara ili 12,66%) sa zalihom drvne mase od 30.480.538m³ krupnog drveta (državne šume 26.074.948m³ ili 85,55%, privatne šume 4.404.620m³ ili 14,45%).

2.2. Aktivnosti na obnavljanju i obilježavanju granica šuma i šumskog zemljišta

U izvještajnom periodu sa aspekta obilježavanja granica između državnog i privatnog vlasništva, a postupajući po odredbama Pravilnika o načinu obilježavanja granica državnih šuma i šumskoga zemljišta te o vrsti i postavljanju graničnih znakova ranije, kao i ranije potpisanog Protokola za provedbu postupka obnavljanja i obilježavanja granica od strane resornog kantonalnog ministarstva, kantonalnog šumskoprivrednog društva i Uprave, ovlašteni predstavnici Uprave kao članovi komisija su uzeli aktivno učešće u provedbi navedenih aktivnosti, po kom osnovu je od strane kantonalnog šumskoprivrednog društva doneseno 65 odluka o obnavljanju i obilježavanju granica, a realizacija istih okončana je u 35 predmeta.

3. Aktivnosti na izradi i praćenju realizacije programa i planova gospodarenja šuma

3.1. Učešće u izradi Šumarskog programa Federacije BiH

Ranije važećim Zakonom o šumama („Službene novine Federacije BiH“, br. 20/02, 29/03 i 37/04) bilo je propisano kako se Šumarskim programom Federacije BiH definiše opća politika šumarstva i politika gospodarenja sa divljači Federacije BiH. Prema navedenom propisu, Federalno Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva odgovorno je za pripremu i izradu Šumarskog programa Federacije BiH, a donošenje pomenutog programa je u nadležnosti Parlamenta Federacije BiH (opći dio programa) i Vlade Federacije BiH (izvedbeni dio programa). Aktivnosti na izradi Šumarskog programa Federacije BiH poduzete su od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u smislu formiranja radne grupe (Savjeta za izradu Šumarskog programa Federacije BiH) koja će raditi na izradi Programa, a za člana radne grupe imenovan je direktor Kantonalne uprave za šumarstvo, te se i dalje, kontinuirano provode aktivnosti u skladu sa izdatim rješenjem.

Trenutno se od strane Savjeta za izradu Šumarskog programa Federacije BiH provode završne aktivnosti na izradi nacrtu programa.

Na području Srednjobosanskog kantona iz razloga nedostatka strategijskog dugoročnog planskog okvira (Šumarskog programa Federacije BiH), gospodarenje šumama vrši se u skladu sa odredbama važećih šumskogospodarskih osnova kao desetogodišnjeg planskog okvira za gospodarenje šumama.

3.2. Kantonalni šumskorazvojni plan

Ranije važećim propisima iz ove oblasti bilo je regulisano da su kantonalne uprave zadužene za pripremu i izradu kantonalnih šumsko-razvojnih planova i podnošenje istih kantonalnom ministarstvu. Kako su ove aktivnosti uslovljene donošenjem Šumarskog programa Federacije BiH, u izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti po navedenom osnovu, budući da Šumarski program Federacije BiH nije donesen.

3.3. Izrada i praćenje programa iz oblasti šumarstva koji se finansiraju i sufinansiraju iz kantonalnog budžeta

U toku izvještajnog perioda Kantonalna uprava za šumarstvo je izradila Program utroška sredstava sa pozicije „Transfer-poticaj šumama u skladu sa Zakonom o šumama“, po kojem osnovu je Vlada Kantona na 102. sjednici održanoj 30.04.2015.godine donijela Odluku o usvajanju programa utroška sredstava sa pozicije Transfer-poticaj šumama u skladu sa Zakonom o šumama“ utvrđenih Budžetom Srednjobosanskog kantona za 2015. godinu (br.01-02-215/15 od 05.05.2015. godine). Predmetnom Odlukom utvrđeno je da će se sredstva u iznosu od 13.000,00 KM upotrijebiti za sufinansiranje troškova sanacije i obnove šuma prema programu „Plan zaštite šuma od štetnih agenasa na području Kantona za 2015.godinu“ u dijelu koji se odnosi na osnivanje verifikacijskog tijela i superviziju svih procesa, te organizovanje specijalističkih kurseva, savjetovanja i pružanja stručne pomoći Kantonalnoj upravi za šumarstvo, korisniku državnih šuma i vlasnicima privatnih šuma, od strane vodećih stručnjaka nadležnih visokoškolskih ustanova. Po tom osnovu zaključen je ugovor između Kantonalne uprave za šumarstvo i ŠPD/ŠGD „Srednjobosanske šume/Šume Središnje Bosne“ d.o.o. Donji Vakuf, kao korisnika državnih šuma o prenosu finansijskih sredstava u iznosu od 13.000,00 KM, u cilju realizacije naprijed navedenih aktivnosti predviđenim „Planom zaštite šuma od štetnih agenasa na području Kantona za 2015.godinu“, čija je realizacija u toku.

3.4. Praćenje realizacije programa koji se finansiraju iz budžeta Federacije BiH

Kako još uvijek nije donesen federalni Zakon o šumama, to nije bilo izdvajanja iz Budžeta Federacije po navedenom osnovu, pa niti aktivnosti od ove Uprave po istom.

4. Aktivnosti na praćenju izrade i realizacije šumskoprivrednih osnova

4.1. Zaključivanje ugovora o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama na području Srednjobosanskog kantona

Programom rada Uprave za 2015. godinu kao zasebna programska aktivnost planirano je iniciranje zaključivanja aneksa ugovora o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama na području Srednjobosanskog kantona.

S tim u vezi, a obzirom da je dana 26.12.2014. godine u Službenim novinama Federacije BiH (broj 105/14) objavljena Odluka o produženju ugovora o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama kojom Vlada Federacije BiH daje saglasnost kantonalnim ministarstvima nadležnim za poslove šumarstva da produže period važenja ugovora o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama zaključenim sa kantonalnim šumskoprivrednim društvima, to je od strane Uprave nadležnom ministarstvu sugerisano da u što kraćem roku pristupi aktivnostima na zaključivanju Aneksa II Ugovora o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama na području Srednjobosanskog kantona sa periodom važnosti do 31.12.2015. godine.

4.1.2. Nadzor nad prikupljanjem podataka za izradu šumsko privredne osnove za državne šume

Imajući u vidu da šumsko privredna osnova za šumsko privredno područje Lašvansko ističe 31.12.2015. godine pristupilo se izradi nove šumsko privredne osnove za ovo područje. S tim u vezi potpisan je ugovor o izradi šumsko privredne osnove za državne šume i šumska zemljišta za ŠPP „Lašvansko“ između naručioca radova ŠPD „Srednjobosanske šume“/ŠGD „Šume Središnje Bosne“ d.o.o. Donji Vakuf i izvršioca radova JP „Bosanskohercegovačke šume“ d.o.o. Sarajevo.

U cilju provođenja zajedničkih aktivnosti na praćenju i kontroli poslova na izradi šumsko privredne osnove za navedeno područje između **predstavnik naručioca radova** (ŠPD/ŠGD „Srednjobosanske šume/Šume Središnje Bosne“ doo Donji Vakuf), **predstavnik izvršioca radova** (JP „Bosanskohercegovačke šume“ doo Sarajevo) i **predstavnik upravljača** (Kantonalna uprava za šumarstvo SBK Travnik) zaključen je sporazum kojim su regulisana bitna zajednička pitanja sa aspekta poduzimanja preventivnih mjera i aktivnosti na zaštiti ljudstva koje je neposredno angažovano na snimanju i prikupljanju terenskih podataka, izdvajanja i obilježavanja trajnih prostorno-uređajnih jedinica (šumskogospodarskih područja, gospodarskih jedinica, odjela i odsjeka), aktivnosti na identifikaciji i prepoznavanju posebnih ograničenja u gospodarenju šumama koja su u prethodnom periodu definisane i donesene ili su u fazi donošenja, a shodno prostornim planovima, vodoprivrednom i lovnoprivrednom osnovom, evidencijama koje se vode u zavodu za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa, programima i planovima upravljanja mineralnim sirovinama i sačinjavanja izvještaja o provedenim zajedničkim aktivnostima u skladu sa odredbama protokola, te poduzimanja mjera za sve uočene i evidentirane nepravilnosti u realizaciji terenskih poslova na snimanju i prikupljanju podataka.

4.2. Izrada i stepen realizacije šumskoprivrednih osnova za šume u državnom vlasništvu

Obzirom da je šumsko privredna osnova za ŠPP/ŠGP Gornjevrasko istekla sa 31.12.2013. godine pristupilo se izradi nove šumskoprivredne osnove, te su u 2014. godini obavljani svi terenski radovi i u toku je kancelarijska obrada podataka.

U skladu sa Programom rada Uprave, kontinuirano su provedene aktivnosti na praćenju realizacije planiranog i ostvarenog obima sječa, šumsko-uzgojnih radova, kao i ostalih aktivnosti predviđenih šumskoprivrednim osnovama.

4.2.1. Realizacija šumsko privrednih osnova

U skladu sa postojećim zakonskim odredbama koje definišu nadležnost Kantonalne uprave za šumarstvo i koje se ogleda u vršenju poslova praćenja realizacije šumskoprivrednih osnova putem godišnjih planova gospodarenja šumama, a shodno programu rada Uprave vršeno je praćenje realizacije šumsko privrednih osnova za šume u državnom vlasništvu. S tim u vezi neophodno je naglasiti da je za sva četiri šumsko privredna područja kantonalno šumsko privredno društvo u skladu sa zakonskim odredbama donijelo osnove sa rokom važenja kako slijedi: „**Lašvansko**“ (sa rokom važenja od 01.01.2006. – 31.12.2015.), „**Gornjevrasko**“ (sa rokom važenja od 01.01.2004. – 31.12.2013.), „**Srednjevrasko**“ (sa rokom važenja od 01.01.2014. – 31.12.2023.) i „**Fojničko**“ (sa rokom važenja od 01.01.2007. – 31.12.2016.), stim da se gospodarenje šumama za šumskoprivredno područje „Gornjevrasko“ vrši na osnovu privremenog godišnjeg plana gospodarenja. Praćenje realizacije šumskoprivrednih osnova vršeno je na osnovu plana gospodarenja šumama za 2015. godinu donesenog od strane kantonalnog šumsko privrednog društva-korisnika državnih šuma.

U skladu sa programom rada Uprave, kontinuirano su provedene aktivnosti na praćenju realizacije planiranog i ostvarenog obima sječa, šumsko-uzgojnih radova, kao i ostalih aktivnosti predviđenih šumskoprivrednim osnovama.

4.2.2. Realizacija obima sječa

Stepen realizacije obima sječa u državnim šumama u odnosu na planirano prikazan je kroz naredni tabelarni pregled.

Općina/ ŠPP/ŠGP	Plan za 2015.m ³ k.d.		Ukupno	Realizovano u I-VI 2015.m ³ k.d.				Ukupno	%
	Četinari	Lišćari		Četinari	%	Lišćari	%		
Jajce	31.269	22.235	53.504	13.494	43	3.826	17	17.320	32
Srednjevrbasko	31.269	22.235	53.504	13.494	43	3.826	17	17.320	32
G.Vakuf-Uskoplje	20.942	20.607	41.549	3.768	18	6.817	33	10.585	25
Bugojno	29.774	15.872	45.646	10.225	34	9.173	58	19.398	42
D.Vakuf	21.900	17.707	39.607	8.520	39	6.960	39	15.480	39
Gornjevrbasko	72.616	54.186	126.802	22.513	31	22.950	42	45.463	36
Dobretići	11.815	0	11.815	4.768	40	0		4.768	40
Travnik	38.718	25.282	64.000	16.368	42	12.449	49	28.817	45
N.Travnik	27.402	18.338	45.740	7.243	26	4.546	25	11.789	26
Vitez	765	6.696	7461	430	56	4.654	70	5.084	68
Busovača	3.021	8.787	11.808	710	24	3.541	40	4.251	36
Lašvansko	81.721	59103	140.824	29.519	36	25190	43	54.709	39
Kiseljak	720	8.788	9508	362	50	3.319	38	3.681	39
Fojnica	11.170	47.130	58.300	2.407	22	18.154	39	20.561	35
Kreševo	10.885	17.134	28.019	4.361	40	4.499	26	8.860	32
Fojničko	22775	73.052	95827	7130	31	25.972	36	33.102	35
UKUPNO	208.381	208.576	416.957	72.656	35	77.938	37	150.594	36

Iz prethodnog tabelarnog pregleda vidljivo je da je ostvarena realizacija u iznosu od 150.594 m³ krupnog drveta, što čini 36% (četinari 35 % i lišćari 37%) u odnosu na planirani godišnji obim sječa. U usporedbi sa ukupnom realizacijom sječa u 2014. godini koja je iznosila 410.171 m³, ukupne sječe za period I-VI 2015. god. su ostvarene u iznosu od 159.594 m³ ili 39 %. Realizacija četinarara u odnosu na 2014. godinu (215.917 m³) ostvarena je u iznosu od 72.656 m³ ili 34 %, odnosno lišćara (194.254 m³) u iznosu od 77.938 m³ ili 40 % u odnosu na ostvarene obime sječa u 2014. godini.

Najviši obim sječa u 2015. god. evidentiran je u šumarijama Travnik (28.817 m³), Fojnica (20.561 m³) i Bugojno (19.398 m³). Najviši intenzitet sječa četinarara evidentiran je u šumarijama Travnik (16.368 m³), Jajce (13.494 m³) i Bugojno (10.225 m³), dok je najveći obim sječa lišćara konstatovan u šumarijama Fojnica (18.154 m³), Travnik (12.449 m³) i Bugojno (9.173 m³).

Sa aspekta prisutnosti bespravnih sječa u državnim šumama stanje po organizacionim jedinicama kantonalnog šumskoprivrednog društva, općinama kantona i šumskoprivrednim područjima navodi se u tabeli kako slijedi.

OJ/Općina	Vrsta drveta	Broj panjeva	Krupno drvo (m ³)	Neto masa (m ³)	
				Oblo	Prostorno
JAJCE	Cetinari	180	114,05	88,84	0,29
	Lišćari	1.926	338,22	126,29	154,41
	Σ	2106	452,27	215,13	154,70
ŠPP SREDNJEVRBASKO	Cetinari	180	114,05	88,84	0,29
	Lišćari	1926	338,22	126,29	154,41
	Σ	2106	452,27	215,13	154,70
GORNJI VAKUF - USKOPLJE	Cetinari	88	87,42	67,32	2,8
	Lišćari	1331	514,17	294,76	133,41
	Σ	1419	601,59	362,08	136,21

BUGOJNO	Cetinari	393	395,99	305,66	13,46
	Lišćari	2146	889,33	507,32	227,69
	Σ	2539	1285,32	812,98	241,15
DONJI VAKUF	Cetinari	67	64,61	41,85	11,18
	Lišćari	1300	431,79	189,52	173,91
	Σ	1367	496,40	231,37	185,09
ŠPP GORNJEVRBASKO	Cetinari	548	548,02	414,83	27,44
	Lišćari	4777	1835,29	991,60	535,01
	Σ	5325	2383,31	1406,43	562,45
DOBRETIĆI	Cetinari	20	27,4	21,01	1,03
	Lišćari	25	20,35	11,19	6,01
	Σ	45	47,75	32,20	7,04
TRAVNIK	Cetinari	335	317,26	245,31	11,74
	Lišćari	1717	1104,97	645,28	299
	Σ	2052	1422,23	890,59	310,74
NOVI TRAVNIK	Cetinari	1343	1553,76	1197,88	63,34
	Lišćari	1411	646,33	377,93	161,89
	Σ	2754	2200,09	1575,81	225,23
VITEZ	Cetinari	590	278,04	220,03	6,43
	Lišćari	1743	1040,13	608	273,93
	Σ	2333	1318,17	828,03	280,36
BUSOVAČA	Cetinari	204	115,14	91,75	2,49
	Lišćari	864	227,59	132,8	57,95
	Σ	1068	342,73	224,55	60,44
ŠPP LAŠVANSKO	Cetinari	2492	2291,6	1775,98	85,03
	Lišćari	5760	3039,37	1775,2	798,78
	Σ	8252	5330,97	3551,18	883,81
KISELJAK	Cetinari	15	5,80	4,75	0
	Lišćari	599	112,05	56,85	37,04
	Σ	614	117,85	61,60	37,04
FOJNICA	Cetinari	15	11,33	9,1	0,16
	Lišćari	777	551,09	249,32	210,75
	Σ	792	562,42	258,42	210,91
KREŠEVO	Cetinari	10	5,79	4,53	0,6
	Lišćari	693	204,83	75,2	98,31
	Σ	703	210,62	79,73	98,91
ŠPP FOJNIČKO	Cetinari	40	22,92	18,38	0,76
	Lišćari	2069	867,97	381,37	346,10
	Σ	2109	890,89	399,75	346,86
UKUPNO SBK / KSB 2014.	Cetinari	3260	2.976,59	2.298,03	113,52
	Lišćari	14.532	6.080,85	3.274,46	1834,3
	Σ	17.792	9.057,44	5.572,49	1.947,82

Analizom prethodnog pregleda može se konstatovati da je od strane nadležne čuvarske službe u prvoj polovini 2015. godine evidentirano 17.792 panja bespravno posječenih stabala čija ukupna drvena masa iznosi 9.057,44 m³ k.d. (četinara 2.976,59 m³ i lišćara 6.080,85 m³). Sa aspekta usporedbe bespravnih sječa navodi se podatak da je čuvarska služba Kantonalne uprave za šumarstvo u 2014. godine evidentirala u državnoj šumi 40.031 panj bespravno posječenih stabala čija ukupna drvena masa iznosi 21.781 m³ k.d. (četinara 6.907 m³ i lišćara 14.873 m³), odnosno u izvještajnom periodu evidentiran je obim bespravnih sječa u iznosu od 42 % godišnjeg obima

ukupnih bespravnih sječa u 2014. godini. Najveći obim evidentiranih bespravnih sječa prisutan je u šumariji Novi Travnik 2.200,09 m³, Travnik 1.422,23 m³ i Vitez 1.318,17 m³.

4.2.3. Realizacija šumsko-uzgojnih radova

Realizacija šumsko-uzgojnih radova u državnim šumama je kako slijedi.

O. J. Šumarija	Pošumljavanje ha			Prip.za poš. ha			Popunjavanje ha			Njega kult. ha			Priprema za naplod.ha		
	Plan	Izvrš.	%	Plan	Izv.	%	Plan	Izvrš.		Plan	Izvrš.	%	Plan	Izv.	%
Jajce	5,00	6,6	132	5,00	7,5	150			Jajce	5,00	6,6	132	5,00	7,5	150
Donji Vakuf	0,00								Donji Vakuf	0,00					
Dobretići	2,00								Dobretići	2,00					
Srednjevrasko	7,00	6,6	94	5,00	7,5	150			Srednjevrasko	7,00	6,6	94	5,00	7,5	150
G.V.-Uskoplje	4,00	4,0	100						G.V.-Uskoplje	4,00	4,0	100			
Bugojno	19,50	17,0	87	19,50					Bugojno	19,50	17,0	87	19,50		
Donji Vakuf	8,20			8,20					Donji Vakuf	8,20			8,20		
Gornjevrasko	31,70	21,0	66	27,70					Gornjevrasko	31,70	21,0	66	27,70		
Dobretići	0,00								Dobretići	0,00					
Travnik	9,00						5,0	0	Travnik	9,00					
Novi Travnik	31,72	16,5	52		11,1			21,26	Novi Travnik	31,72	16,5	52		11,1	
Vitez	17,00	3,0	18				24,44	0	Vitez	17,00	3,0	18			
Busovača	2,00	2,0	100		2,0		4,35	1,35	Busovača	2,00	2,0	100		2,0	
Lašvansko	59,72	21,5	36		13,1		33,79	21,26	Lašvansko	59,72	21,5	36		13,1	
Kiseljak	24,00	1,5	6					4,0	Kiseljak	24,00	1,5	6			
Fojnica	3,03	0,0							Fojnica	3,03	0,0				
Kreševo	17,80	2,5	14						Kreševo	17,80	2,5	14			

Iz prethodnog tabelarnog pregleda može se konstatovati da je stepen realizacije šumsko-uzgojnih radova izvršen sa 22%, odnosno isti su provedeni na površini od 318,87 ha.

4.3. Izrada i stepen realizacije šumskoprivrednih osnova za šume u privatnom vlasništvu

4.3.1. Izrada šumskoprivrednih osnova

U skladu sa postojećim zakonskim odredbama u nadležnosti Kantonalne uprave za šumarstvo je vršenje nadzora nad prikupljanjem podataka i izradom šumskoprivrednih osnova za šume u privatnom vlasništvu. Obzirom da su za sve općine Srednjobosanskog kantona u proceduri donesene i postoje važeće šumskoprivredne osnove u izvještajnom periodu nisu provedene aktivnosti po navedenom osnovu.

Kantonalna uprava obratila se Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva KSB/SBK sa zahtjevom da se na dnevni red sjednice Vlade uvrsti i Prijedlog Odluke o izradi ŠPO/ŠGO za privatne šume imajući u vidu da važeće ističu sa 31.12.2017/2018.godine.

4.3.2. Realizacija šumskoprivrednih osnova

Sa aspekta nadležnosti Kantonalna uprava za šumarstvo obavlja stručne poslove u privatnim šumama koji se odnose na vršenje poslova doznačivanja, izrade izvedbenog projekta, primanje i premjeravanje drvene mase, izdavanje otpremnog iskaza, planiranje šumsko-uzgojnih radova i vođenje evidencija o izvršenim poslovima, uz određenu naknadu koja predstavlja namjenska sredstva i koja se uplaćuju u Budžet Kantona. Praćenje realizacije šumskoprivrednih osnova vršeno je putem donesenih godišnjih planova gospodarenja za 2015. godinu.

4.3.2.1. Realizacija obima sječa

Stepen realizacije planiranog i izvršenog obima sječa u privatnim šumama i ostvarenje naknade za vršenje stručnih poslova prikazano je narednim tabelarnim pregledom:

OPĆINA	Plan za 2014 u m ³ k.d			Realizovano u 2014. u m ³ k.d						Naknada za str. poslove (KM)
	ČET.	LIŠ.	SVEGA	ČET.	%	LIŠ.	%	SVEGA	%	
Jajce	1.291	6.278	7.569	540,05	42	121,29	2	661,34	9	4.340,00
G.Vakuf-Us.	1.384	5.361	6.745	61,58	4	219,48	4	281,06	4	1.123,50
Bugojno	1.707	4.851	6.558	294,15	17	253,80	5	547,95	8	1.790,00
D.Vakuf	2.780	3.957	6.737	397,36	14	253,86	6	651,22	10	5.000,00
Dobretići	2.577	641	3.218	725,00	28	0,00	0	725,00	23	4.384,00
Travnik	6.111	4.450	10.561	1801,00	29	371,00	8	2172,00	21	12.362,00
N. Travnik	640	3.269	3.909	32,00	5	28,00	1	60,00	2	925,00
Vitez	46	1.642	1.688	0,00		0,00		0,00	0	0,00
Busovača	55	2.900	2.955	0,00		106,00	4	106,00	4	809,00
Kiseljak	0	2.655	2.655	6,34		284,39	11	290,73	11	1.004,60
Fojnica	270	4.980	5.250	91,38	34	833,96	17	925,34	18	5.330,85
Kreševo	0	2.500	2.500	0,00		328,89	13	328,89	13	1.300,20
UKUPNO	16.861	43.484	60.345	3.948,86	23	2.800,67	6	6.749,53	11	38.369,15

- Analizom prednje navedenog tabelarnog pregleda može se konstatovati da je u izvještajnom periodu ostvarena realizacija obima sječa u ukupnom iznosu od 6.749,53 m³ ili 11 % (četinari 3.948,86 m³ ili 23% i lišćari 2.800,67 m³ ili 6%) u odnosu na planirani godišnji obim koji iznosi 60.345 m³ što ukazuje da je procenat realizacija obima sječa 11%.
- Neriješeni imovinsko-pravni odnosi i nemogućnost dokazivanja vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem od strane fizičkih lica ima direktno za posljedicu neispunjavanje potrebnih uslova za odobravanje doznake i sječe od strane Uprave
- Nepostojanost urednih i na zakonit način postavljenih graničnih znakova između šuma u državnom i privatnom vlasništvu su takođe limitirajući faktori koji su imali za posljedicu neispunjavanje uslova i neodobravanje doznake i sječe šume u privatnom vlasništvu.

Zbog prednje navedene problematike, a u svijetlu današnje globalne ekonomske krize sve veći broj fizičkih lica vlasnika ili posjednika privatnih šuma odlučuje se na vršenje sječe na svojim parcelama i pri tome ne podnoseći zahtjev za odobravanje doznake i sječe Kantonalnoj upravi za šumarstvo.

U izvještajnom periodu u privatnim šumama evidentirano je ukupno **2.282** panja šumskih šteta, odnosno **1.327,54** m³ krupnog drveta (četinari 313,46 m³ i lišćari 1014,08 m³), a situacija po općinama Kantona je kako slijedi;

Red. br.	Općina	Vrsta dreta	Broj panjeva	Krupno drvo (m ³)	Neto masa (m ³)	
					Oblo	
1.	Jajce	Č	24	34,18	26,52	1.
		L	162	84,64	41,13	
		Σ	186	118,82	67,65	
2.	Gornji Vakuf/Uskoplje	Č	20	12,48	9,99	2.
		L	244	138,44	80,74	
		Σ	264	150,92	90,73	
3.	Bugojno	Č	89	99,51	77,33	3.
		L	342	133,84	68,54	
		Σ	431	233,35	145,87	
4.	Donji Vakuf	Č	42	46,45	30,44	4.
		L	263	93,99	34,26	
		Σ	305	140,44	64,70	
5.	Dobretići	Č	41	32,64	22,20	5.
		L	0	0	0	
		Σ	41	32,64	22,20	
6.	Travnik	Č	52	64,36	49,19	6.
		L	322	238,31	136,51	
		Σ	374	302,67	185,70	
7.	Novi Travnik	Č	18	18,75	14,88	7.
		L	160	90,16	53,68	
		Σ	178	108,91	68,56	
8.	Vitez	Č	0	0	0	8.
		L	31	10,1	5,76	
		Σ	31	10,1	5,76	
9.	Busovača	Č	0	0	0	9.
		L	231	95,83	49,19	
		Σ	231	95,83	49,19	
10.	Kiseljak	Č	0	0	0	10.
		L	72	30,94	16,61	
		Σ	72	30,94	16,61	
11.	Fojnica	Č	4	5,09	4,07	11.
		L	131	78,13	25,02	
		Σ	135	83,22	29,09	
12.	Kreševo	Č	0	0	0	12.
		L	34	19,70	6,93	
		Σ	34	19,70	6,93	
UKUPNO I-VI 2015.		Č	290	313,46	234,62	18,57
		L	1992	1014,08	518,37	330,46
		Σ	2282	1327,54	752,99	349,03

Najizraženiji obim evidentiranih bespravnih sječa u privatnim šumama zastupljen je u općinama: Travnik 302,67 m³, Bugojno 233,35 m³ i Gornji Vakuf-Uskoplje 150,92 m³.

4.3.2.2. Realizacija šumsko-uzgojnih radova

Iz domena šumsko-uzgojnih radova planirana je realizacija na površini od 133,99 ha, a stepen realizacije prikazan je u narednom tabelarnom pregledu.

OPĆINA	Plan za 2015.	Izvršenje u I-VI	
	(ha)	(ha)	%
Jajce	2,91	0	
G.Vakuf-Uskoplje	2,67	0	
Bugojno	5,67	0	
Donji Vakuf	1,66	0	
Dobretići	0,51	0	
Travnik	8,59	0	
Novi Travnik	3,46	0	
Vitez	4,02	0	
Busovača	7,95	0	
Kiseljak	30,80	0	
Fojnica	33,20	0	
Kreševo	32,55	0	
Ukupno SBK/KSB	133,99		

Iz prednje navedenog pregleda može se konstatovati da u izvještajnom periodu nisu provedene aktivnosti na realizaciji šumsko-uzgojnih radova, a što je u direktnoj vezi i sa pasivnošću vlasnika privatnih šuma za provođenjem šumsko-uzgojnih radova u istima.

4.4. Stepen realizacije šumskoprivrednih osnova za šume u državnom i privatnom vlasništvu

4.4.1. Realizacija obima sječa

Općina/ ŠPP/ŠGP	Plan za 2015.m3 k.d.			Realizovano u I-VI 2015.m3 k.d.					
	Četinari	Lišćari	Ukupno	Četinari	%	Lišćari	%	Ukupno	%
Jajce	32.560	28.513	61.073	14.034	43	3.947	14	17.981	29
Srednjevrbasko	32.560	28.513	61.073	14.034	43	3.947	14	17.981	29
G.V./Uskoplje	22.326	25.968	48.294	3.830	17	7.036	27	10.866	22
Bugojno	31.481	20.723	52.204	10.519	33	9.427	45	19.946	38
D.Vakuf	24.680	21.664	46.344	8.917	36	7.214	33	16.131	35
Gornjevrbasko	78.487	68.355	146.842	23.266	30	23.677	35	46.943	32
Dobretići	14.392	641	15.033	5.493	38	0		5493	37
Travnik	44.829	29.732	74.561	18.169	41	12.820	43	30.989	42
N.Travnik	28.042	21.607	49.649	7.275	26	4.574	21	11.849	24
Vitez	811	8.338	9149	430	53	4.654	56	5.084	56
Busovača	3.076	11.687	14.763	710	23	3.647	31	4.357	30
Lašvansko	91.150	72005	163.155	32.077	35	25.695	36	57772	35
Kiseljak	720	11.443	12163	368	51	3.603	31	3.972	33
Fojnica	11.440	52.110	63.550	2.498	22	18.988	36	21.486	34
Kreševo	10.885	19.634	30.519	4.361	40	4.828	25	9.189	30
Fojničko	23045	83.187	106232	7228	31	27.419	33	34.647	33

UKUPNO	225.242	252.060	477.302	76.605	34	80.738	32	157.343	33
---------------	----------------	----------------	----------------	---------------	-----------	---------------	-----------	----------------	-----------

Realizacija obima sječa za državne i privatne šume u odnosu na planirano prikazana je narednim tabelarnim pregledom.

Iz prednje navedenog tabelarnog pregleda može se konstatovati da je obim sječa u šumama Srednjobosanskog kantona ostvaren u ukupnoj količini od 157.343 m³ (četinari 76.605 m³ ili 34 % i lišćari 80.738 m³ ili 32%)od ukupno planiranog obima sječa.

4.4.2. Realizacija šumsko-uzgojnih radova

U pogledu realizacije šumsko-uzgojnih radova isti su izvršeni na površini od 318,87 ha ili 20 % u odnosu na ukupni planirani godišnji obim. Stanje po organizacionim jedinicama kantonalnog šumskoprivrednog društva, općinama i šumskoprivrednim područjima prikazano je kako slijedi:

O.J Šumarija	Plan za 2015.god.(ha)	Realizovano u I-VI 2015.god.	
		(ha)	%
Jajce	105,25	77,90	74
Srednjevrbasko	105,25	77,90	74
G.Vakuf-Uskoplje	34,17	4,00	12
Bugojno	216,57	21,80	10
Donji Vakuf	65,06	14,40	22
Gornjevrbasko	315,80	40,20	13
Dobretići	19,51	10,00	51
Travnik	364,59	9,00	2
Novi Travnik	274,50	94,60	34
Vitez	84,66	12,62	15
Busovača	99,40	22,35	22
Lašvansko	842,66	148,57	17
Kiseljak	92,80	17,50	19
Fojnica	113,95	19,90	17
Kreševo	133,95	14,80	11
Fojničko	340,70	52,20	15
Ukupno SBK/KSB	1604.41	318,87	20

44.5. Rasadnička proizvodnja i sjemenarstvo

U skladu sa zakonskom obavezom koja definiše nadležnost Uprave kao i programom rada vršene su aktivnosti na ustrojavanju i kompletiranju evidencija objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i proizvođača šumskog i ukrasnog drveća i grmlja. Trenutno na području kantona evidentiran je kao proizvođač kantonalno šumskoprivredno društvo, a isto raspolaže sa tri rasadnika i to u općinama Travnik, Busovača i Bugojno. Rješenjem Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Društvo je upisano u Registar proizvođača šumskog i hortikulturnog sjemena, u Registar doradivača šumskog i hortikulturnog sjemena i Registar objekata za proizvodnju sjemena (u koji se upisuju objekti u kojima će se proizvoditi sjeme (sjemenske sastojine, plus stabla, sjemenske plantaze, matičnjaci).

Trenutno na području kantona u državnoj šumi izdvojene su sjemenske sastojine (SS): Pančićeva omorika (*Picea omorica*) 1 objekat, jele (*Abies alba*) 2 objekta, bukve (*Fagus silvatica*) 7 objekata, zelene duglazije (*Pseudotsuga menz.*) 1 objekat, crnog bora (*Pinus nigra*) 1 objekat, smrče (*Picea abies*) 1 objekat, europskog ariša (*Larix decidua*) 1 objekat, bijelog bora (*Pinus silvestris*) 1 objekat i Grupa stabala gorskog javora (*Acer pseud.*) na 3 lokaliteta. Po osnovu istog situacija za područje kantona je slijedeća:

R. br.	GOSPODARSKA JEDINICA	Odjel/odsjek	POVRŠINA (ha)		VRSTA
			Ukupna	Red.	
1.	Kiseljak	29	2,4	1,6	SS Pančićeva omorika (<i>Picea omorica</i>)
2.	Prokos-Fojnica-dio	13/14	6,5	6,0	SS jele (<i>Abies alba</i>)
3.	Busovača-dio	107 b	13,0	12,0	SS bukve (<i>Fagus silvatica</i>)
4.	Busovača	156,157,158	81,0	72,9	SS bukve (<i>Fagus silvatica</i>)
5.	Busovača	157			SS bukve (<i>Fagus silvatica</i>)
6.	Busovača	158			SS bukve (<i>Fagus silvatica</i>)
7.	Goleš-Radalje	25	1,2	1,08	SS zelene duglazije (<i>Pseudotsuga menz.</i>)
8.	Bistrica	50	51,88	31,13	SS crnog bora (<i>Pinus nigra</i>)
9.	Ogara-Gunjača	72			Grupa stabala gorskog javora (<i>Acer pseud.</i>)
10.	Ogara-Gunjača	73			Grupa stabala gor. javora (<i>Acer pseudoplat.</i>)
11.	Ogara-Gunjača	73			Grupa stabala javora mliječa (<i>Acer plat.</i>)
12.	Bistrica	81	68,23	47,76	SS smrče (<i>Picea abies</i>)
13.	Voljice - Pidriš	120	39,38	35,44	SS bukve (<i>Fagus silvatica</i>)
14.	Skrta Nišan	80	120,0	84,0	SS jele (<i>Abies alba</i>)
15.	Semešnica	56	3,5	2,1	SS europskog ariša (<i>Larix decidua</i>)
16.	Semešnica	71	34,90	24,43	SS bijelog bora (<i>Pinus silvestris</i>)

Šumarski fakultet je obavio sve poslove od stručne kontrole sjemenskih sastojina do izvršenih analiza i izdvajanja uvjerenja o porijeklu i deklaracija o kvalitetu šumskog sjemena.

4.6. Tehnički prijem radova po projektu za izvođenje

Ugovorom o prenosu poslova gospodarenja nad svim državnim šumama i šumskim zemljištem na području Srednjobosanskog kantona, kantonalnom šumskoprivrednom društvu prenesene su i aktivnosti provedbe tehničkog prijema izvršenih radova po projektu za izvođenje. Pošto Uprava u naravi prati provedbu odredbi predmetnog ugovora kao i svih aktivnosti koje se odvijaju u šumi i šumskom zemljištu u izvještajnom periodu vršene su aktivnosti po navedenom osnovu. U narednom tabelarnom pregledu navode se podaci koji se odnose na tehnički prijem radova koji se odnose na sječu šume po projektu za izvođenje.

Šumarija /ŠPP	Odjeli u kojima je vršen TP		Broj odjela - teh.primljeni		Broj odjela - nisu teh.primljeni	
	Redovna sječa	Sanitarna sječa	Redovna sječa	Sanitarna sječa	Redovna sječa	Sanitarna sječa
Jajce	7	49	7	49		
Srednjevrbasko	7	49	7	49		
G.Vakuf-Uskoplje	2	1	2	1		
Bugojno	11	—	11	—		
Donji Vakuf	3	5	3	5		
Gornjevrbasko	16	6	16	6		
Dobretići						
Travnik	4	8	4	8		
Novi Travnik	3	—	3	—		
Vitez	2	—	2	—		
Busovača	5	5	5	5		
Lašvansko	14	13	14	13		
Kiseljak	3	1	3	1		
Fojnica	9	9	9	9		
Kreševo	2	5	2	5		
Fojničko	14	15	14	15		

Ukupno SBK/KSB	51	83	51	83		
-----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	--	--

Tehnički prijem šumsko uzgojnih radova (pošumljavanje) – **KOLAUDACIJA** kao i tehnički prijem radova-sječe izvršilo je povjerenstvo/komisija u čijem sastavu su bili predstavnici Društva i Kantonalne uprave i na temelju Zapisnika sačinjen je slijedeći tabelarni pregled:

Šumarija	Plan za 2015.		Realizovano u I-VI 2015.		
	Broj objekata	Površina (ha)	Broj objekata	Površina (ha)	Utrošena sredstva (KM)
Bugojno	7	40,50	—		
Donji Vakuf	2	11,00	2	11,00	40.824,00
Uskoplje/G.Vakuf	6	21,25	—		
Jajce	1	10,27	2	11,25	20.623,93
Dobretići	0	0,00	0		
Novi Travnik	2	4,22	2	4,22	10.124,00
Travnik	6	13,90	6	13,90	23.983,00
Vitez	2	24,44	—		
Busovača	3	13,00	—		
Fojnica	5	7,30	6	10,60	25.409,09
Kiseljak	3	13,00	—		
Kreševo	14	25,00	15	25,50	62.743,00
UKUPNO:	51	183,88	33	76,47	183.707,02

4.7. Lovno gospodarstvo

Odlukom Vlade SBK broj 01-02-259/15 od 18.05.2015. godine briga o ozgoju i zaštiti divljači do okončanja postupka ustanovljenja i dodjele lovišta na korištenje u skladu sa Zakonom o lovstvu (Službene novine Federacije BiH broj 4/06, 8/10 i 81/14) preneseni su na Kantonalnu upravu za šumarstvo, a za realizaciju navedene odluke zaduženo Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Kantonalna uprava za šumarstvo. S tim u vezi od strane Uprave realizovan je niz aktivnosti po navedenom osnovu.

Kako bi se postupilo u skladu sa obavezama proisteklim pomenutom Odlukom Vlade SBK na inicijativu Uprave od strane nadležnog resornog kantonalnog Ministarstva upućen je zahtjev kantonalnom Ministarstvu unutrašnjih poslova za poduzimanjem aktivnosti u vezi sa zaštitom divljači i saradnju sa službama Uprave naročito sa aspekta onemogućavanja unošenja vatrenog naoružanja u šumu i provjere legalnosti posjedovanja, nošenja i upotrebe istog u svim slučajevima i po pozivu nadležnih službi Uprave.

O navedenoj Odluci Vlade SBK upoznata su sva lovačka udruženja na području SBK, nadležna odjeljenja Uprave ostvarila su kontakte i saradnju sa istima u skladu s ranije zaključenim protokolima o saradnji (održani radni sastanci predstavnika mjesnonadležnih odjeljenja Uprave i lovačkih udruženja), te definisane zajedničke aktivnosti na uzgoju, zaštiti divljači kao i korištenju lovno-tehničkih i lovno-uzgojnih objekata.

U vezi poduzetih aktivnosti na zaštiti divljači, a shodno obavezama proisteklim navedenom Odlukom Vlade SBK, nadležnom resornom Ministarstvu dostavljena je informacija.

5. Aktivnosti na provođenju mjera integralne zaštite šuma

Nadležnosti Uprave sa aspekta integralne zaštite šume ogledaju se u praćenju zdravstvenog stanja šuma i obima štete u šumi i poduzimanja preventivnih mjera za spriječavanje pojava koje

mogou prouzročiti štete na šumi i o tome izvještavati Ministarstvo, prikupljanju podataka u vezi sa zaštitom šuma i obavlja poslove dijagnostičko-prognozne službe, izradi i realizaciji jedinstvenih planova zaštite šuma od požara, vršenju poslova neposredne zaštite državnih šuma putem čuvarske službe u skladu sa definisanim dužnostima čuvara šuma kao namještenika.

5.1. Zaštita šuma od bespravnog zauzimanja i korištenja

Donošenjem i stupanjem na snagu Zakona o stvarnim pravima („Službene novine Federacije BiH“, br.66/13; 100/13), prestao je sa važenjem Zakon o uzurpacijama („Službene novine SR BiH“, br.6/78) na čijim osnovama je rješavana problematika bespravnog zauzimanja i korištenja državnih šuma i šumskog zemljišta, odnosno putem nadležnih općinskih službi za imovinsko-pravne poslove, s tim da se već pokrenuti postupci moraju okončati u skladu sa Zakonom o uzurpacijama. S tim u vezi postupajući po zahtjevima iz 2013/2014 godine u izvještajnom periodu od strane nadležnih općinskih službi riješena su 4 predmeta i to Općine Vitez i Gornji Vakuf/Uskoplje (nakon donesenog rješenja i zaključka, te provedenog žalbenog postupka nakon žalbi podnesenih od strane Uprave, predmeti vraćeni prvostepenom organu na ponovno postupanje u skladu sa Zakonom o uzurpacijama). Pored navedenog, Uprava je Općinskom sudu u Travniku podnijela tri zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka zbog počinjenog prekršaja *bespravno zauzimanje i korištenje državne šume i šumskog zemljišta* iz člana 32. Zakona o šumama.

5.2. Praćenje zdravstvenog stanja šuma, poduzimanje preventivnih i drugih mjera na zaštiti šuma i izvještavanje

Kako je u prethodnoj (2014.) godini uslijed prirodnih nepogoda evidentirano negativno djelovanje biotskih i abiotskih štetnih agenasa uzrokovano prekomjernim razmnožavanjem insekata i širenjem uzročnika biljnih bolesti i razvoja drugih štetnih organizama sa nesagledivim posljedicama po šumu kao prirodni resurs i osnovanom prijetnjom po zdravlje ljudi i drugih materijalnih dobara, u izvještajnom periodu su u skladu s programom rada za 2015. godinu provedene aktivnosti na poduzimanju mjera na zaštiti šuma i sanaciji nastalih šteta na šumi kao i preventivno djelovanje na sprječavanju daljnjeg širenja biljnih bolesti.

U kontekstu zdravstvenog stanja šuma i pričinjenih šteta na šumi koje su evidentirane u 2014. godini i iskazane u iznosu od 3,93 mil. KM (štete od potkornjaka 1,32 mil. KM, štete od žutotrbe 1,52 mil. KM i štete od vjetra i snijega 1,09 mil KM), izvještajni period predstavlja kontinuitet realizacije mjera na zaštiti i sanaciji šuma od šteta nastalih djelovanjem štetnih insekata, olujnih vjetrova i snijega, te je u skladu s nadležnostima Uprave kao državne institucije i programom rada za 2015. godinu koji se odnosi na navedeni segment zaštite šuma realizovano niz aktivnosti kako na praćenju zdravstvenog stanja šuma i obima šteta u šumi i poduzimanja preventivnih mjera za sprječavanje pojava koje mogu prouzročiti štete na šumi i o tome izvještavanje Ministarstva, prikupljanje podataka u vezi sa zaštitom šuma i obavljanje poslove dijagnostičko-prognozne službe.

Obzirom na vrstu i obim pričinjenih šteta na šumi nastalih kao posljedica prirodnih nepogoda u 2014. godini i osnovane prijetnje za daljnjim širenjem uzročnika biljnih bolesti i nanošenja novih šteta šumi, te uključivanja svih nadležnih institucija u provođenje mjera na zaštiti šuma, aktivnosti po navedenom osnovu u izvještajnom periodu vršene su u skladu s donesenim planom zaštite šuma za 2015. godinu i obavezama po osnovu Zaključaka Vlade Federacije BiH.

5.2. Praćenje zdravstvenog stanja šuma, poduzimanje preventivnih i drugih mjera na zaštiti šuma od elementarnih nepogoda i izvještavanje

5.2.1. Aktivnosti na izradi i realizaciji „Plana zaštite šuma od štetnih agenasa na području Srednjobosanskog kantona za 2015. godinu“

U skladu sa nastalom i aktuelnom situacijom u vezi pričinjenih i evidentiranih šteta u šumama kao posljedica prenamnoženja i štetnog djelovanja insekata i elementarnih nepogoda koje su u 2014. godini evidentirane u šumama Srednjobosanskog kantona i iskazane u iznosu od 3,93 mil. KM, to se u 2015. godini rješavanju ove problematike pristupilo sistematski putem uključivanja svih nadležnih kantonalnih institucija uz aktivnu saradnju sa Šumarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu. Kako negativno djelovanje štetnih insekata predstavlja i prijetnju ugrožavanja zdravlja ljudi, to je informacija o stanju zaraženih i oštećenih šuma nastalih kao posljedica nepogode, djelovanja štetnih insekata, procjenama daljnjeg razvoja i kretanja biljnih bolesti u šumama i opasnostima po zdravlje ljudi i materijalna dobra dostavljena na razmatranje i određenje Kantonalnom štabu civilne zaštite Srednjobosanskog kantona koji je na prvoj redovnoj sjednici donio Zaključak (broj 01-44-1/15-6 od 23.02.2015. godine) o prihvatanju navedene informacije i obavezi nadležnih institucija da prioritetno sačine prijedlog mjera u prevazilaženju nastale situacije i isto upute Vladi Srednjobosanskog kantona i nadležnim federalnim organima.

Postupajući u skladu s nastalim stanjem, a u cilju uključivanja svih nadležnih institucija i službi i poduzimanja odgovarajućih i sistemskih mjera na zaštiti šuma, dana 12.03.2015. godine u Travniku održan je zajednički radni sastanak kome su prisustvovali nadležni predstavnici Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, kantonalnog Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Kantonalne uprave za civilnu zaštitu, Kantonalne šumarske inspekcije, kantonalnog šumskoprivrednog društva i Kantonalne uprave za šumarstvo. Na predmetnom sastanku detaljno su razmatrane i usaglašavane mjere i aktivnosti na zaštiti šuma od biljnih bolesti sa dinamikom realizacije u 2015. godini, te formirano zajedničko stručno radno tijelo za izradu plana.

U skladu sa obavezama proisteklim odredbama Zakona o šumama, Uputstva o vršenju izvještajnih i prognoznih poslova u zaštiti zdravlja bilja, Zaključcima Vlade Federacije BiH, Zaključkom Kantonalnog štaba civilne zaštite Srednjobosanskog kantona i zaključcima zajedničkog radnog sastanka od strane stručnog radnog tijela Srednjobosanskog kantona u saradnji sa Šumarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu sačinjen je „Plan zaštite šuma od štetnih agenasa na području Srednjobosanskog kantona za 2015. godinu“ kojim su definisane mjere i aktivnosti na zaštiti šuma koje će nadležni provoditi u 2015. godini i koje se odnose na slijedeće:

- Kontinuirano i sistemsko vršenje izvještajno prognoznih poslova na zaštiti šuma (edukacija i osposobljavanje čuvara šuma za vršenje izvještajno prognoznih poslova i nabavka potrebne opreme i sredstava i formiranje i rad Stručnog verifikacijskog tijela za područje SBK za davanje stručne ocjene i verifikacije mjera koje je potrebno provoditi na zaštiti šuma u najsloženijim situacijama kod pojave biljnih bolesti u šumi).
- Provođenje adekvatnih i sistemskih mjera na suzbijanju daljnjeg širenja biljnih bolesti nastalih štetnim djelovanjem potkornjaka i saniranje nastalih šteta na šumi (sječa zaražene šume, izrada drvne mase i poduzimanje svih mjera na zaštiti šuma, nabavka i instaliranje lovnih klopki sa odgovarajućim feromonima i dr.).
- Realizacija adekvatnih i sistemskih mjera na spriječavanju daljnjeg širenja biljnih bolesti nastalih štetnim djelovanjem žutotrbe i saniranje nastalih šteta na šumi (nabavka materijalno tehničkih sredstava i provođenje mjera na mehaničkom uklanjanje zimskih gnijezda žutotrbe sa dubećih stabala lišćara, instaliranje lovnih klopki na terenu i kontrola postavljanja i monitoring ispravnosti postavljenih lovnih klopki, te stručna verifikacija stanja na terenu).
- Provođenje adekvatnih i sistemskih mjera na zaštiti šuma i saniranju nastalih šteta na šumi kao posljedica štetnog djelovanja vjetra i snijega (sječa i izrada oštećene drvne mase i saniranje nastalog stanja u šumi i dr.).
- Upoznavanje javnosti o štetnim posljedicama biljnih bolesti i opasnostima po zdravlje ljudi i provođenju neophodnih mjera zaštite putem provođenja određenih saopštenja za javnost

Sačinjeni plan zaštite šuma dostavljen je na razmatranje i Vladi SBK koja je zaključkom broj 01-05-214/15-2 od 04.05.2015. godine usvojila plan, a između ostalog obavezala nadležne da realizuju aktivnosti na zaštiti šuma u skladu sa utvrđenim rokovima i dinamikom realizacije. Kako se radi o značajnijim aktivnostima koje su planirane i koje je neophodno provoditi na zaštiti šuma SBK u 2015. godini u skladu sa odredbama donesenog plana, pored finansijskih izdataka kantonalnog šumskoprivrednog društva koja su iskazana i procijenjena u iznosu od 2,36 miliona KM, dodatna sredstva za realizaciju plana osigurana su i iz Budžeta SBK iz sredstava Službe za zajedničke poslove SBK-Izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 100.000 KM, Kantonalne uprave za civilnu zaštitu SBK-Transfer za preventivne mjere zaštite i spašavanja u iznosu od 35.000 KM, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK-Transfer poticaji šumarstvu za državne šume u iznosu od 22.500 KM i Kantonalne uprave za šumarstvo-Transfer poticaj šumama u skladu sa Zakonom o šumama u iznosu od 13.000 KM. Kako bi se aktivnosti na zaštiti šuma prema usvojenom planu realizovale u planiranom obimu i predviđenim rokovima na inicijativu Uprave od strane nadležnog resornog Ministarstva upućen je zahtjev svim nadležnim institucijama na hitno postupanje po osnovu čega je donesena i Instrukcija o načinu izvršavanja plana zaštite šuma, a koje je između ostalog, dostavljeno i svim općinama SBK.

U cilju realizacije aktivnosti na zaštiti državnih šuma i obavezama kantonalnog šumskoprivrednog društva u provođenju mjera na zaštiti šuma kako po vrsti, obimu tako i predviđenim i preciziranim rokovima, na inicijativu Uprave dana 14.04.2015. godine u Donjem Vakufu održan je zajednički radno-konsultativni sastanak predstavnika svih nadležnih institucija Srednjobosanskog kantona na kojem su dodatno razmatrane mjere i aktivnosti koje su provedene i koje se provode po osnovu predmetnog plana zaštite šuma i konstatovano da se zbog obima predviđenih aktivnosti i nepovoljnih vremenskih uslova u potpunosti ne provode mjere u skladu s predviđenom dinamikom realizacije. S tim u vezi, a u smislu provođenja svih neophodnih mjera na zaštiti šuma, od strane prisutnih dodatno je razmatrana i usaglašavana dinamika realizacije mjera na zaštiti šuma u 2015. godini i po osnovu istog od strane korisnika državnih šuma donesen i Operativni dinamički plan realizacije mjera i aktivnosti na zaštiti šuma u 2015. godini. Pored navedenog, a shodno obavezama po Zaključku Vlade Srednjobosanskog kantona sačinjena je i donesena mjesečna dinamika realizacije aktivnosti u 2015. godini kojom su na mjesečnom nivou predviđene mjere i aktivnosti na zaštiti šuma u skladu sa okvirnim planom zaštite šuma.

U skladu s navedenim planskim aktivnostima u izvještajnom periodu realizovano je sljedeće:

- U saradnji sa Šumarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu i kantonalnim šumskoprivrednim društvom provedene su sve pripremne aktivnosti na provođenju edukacije čuvara šuma i nadležnih uposlenika korisnika državnih šuma kako sa aspekta teoretske tako i praktične-pokazne obuke prepoznavanja biljnih bolesti u šumskim sastojinama.
- Formirano je stručno verifikacijsko tijelo za područje SBK za davanje stručne ocjene i verifikacije mjera koje je potrebno provoditi na zaštiti šuma u najsloženijim situacijama kod pojave biljnih bolesti u šumi, a predstavnik Uprave je član stručnog tijela. Stručno tijelo je u skladu sa opredjeljenim nadležnostima istog provodilo aktivnosti i pri tome sačinjeni odgovarajući izvještaji kojima je konstatovano da se aktivnosti na zaštiti državnih šuma ne provode u skladu sa dinamikom planom zaštite. S tim u vezi, a obzirom na evidentirano stanje šuma na terenu dat je prijedlog mjera kojim je između ostalog potrebno da korisnik državnih šuma u punom kapacitetu i svim raspoloživim sredstvima odmah pristupiti sječi svih oštećenih i zaraženih stabala i isto realizovati u što kraćem roku.
- Od ukupno 28.493 m³ evidentirane količine zaražene drvne mase u 2014. godini od potkornjaka do predviđenog planskog roka (30.04.2015. godine) izvršena je sječa 6.123 m³ ili 21% planskih obaveza, a do kraja izvještajnog perioda 11.923m³ ili 42%.

- Do predviđenog roka (30.04.2015. godine) sječa zaraženih i oštećenih stabala na platou Vlašić izvršena je u količini od 4.474 m³ ili 30% planskih obaveza, a do kraja izvještajnog perioda 9.474 m³ ili 63%.
- Od ukupno 21.360 m³ evidentirane oštećene drvene mase (prelomi, izvale i dr.) u 2014. godini do predviđenog planskog roka (30.04.2015. godine) izvršena je sječa 2.015 m³ ili 9 % planskih obaveza, a do kraja izvještajnog perioda 5.060m³ ili 24%.
- U izvještajnom periodu evidentirano je i posječeno 11.592 m³ nove drvene mase koja je oštećena i zaražena od potkornjaka, dok se do kraja tekuće godine predviđa nova količina drvene mase od 11.360 m³ koja je predmetom sanitarnih sječa.
- Od ukupnog broja (900 lovnih klopki za potkornjake) u predviđenom roku na terenu je instalirano 522 klopke ili 58% dok je do kraja izvještajnog perioda izvršena realizacija od 69%.
- Mehaničko uklanjanje zimskih gnijezda žutotrbe do predviđenog roka (30.04.2015. godine) izvršeno je na 127,80 ha ili 30%, a do kraja izvještajnog perioda realizacija 50%.
- U predviđenom roku (30.05.2015) izvršeno je instaliranje 330 lovnih klopki za žutotrbu, a do kraja tekuće godine (u mjesecu julu i augustu) planirana realizacija dodatnih 330 lovnih klopki.
- Sa aspekta upoznavanja javnosti Plan zaštite šuma od štetnih agenasa dostavljen je svim općinama SBK i objavljen na službenoj stranici Vlade SBK-Kantonalna uprava za šumarstvo.

Analizom planiranih i realizovanih aktivnosti po donesenom planu zaštite šuma može se konstatovati da se mjere na zaštiti državnih šuma u izvještajnom periodu nisu u potpunosti provodile u skladu sa predviđenim rokovima (naročito indikativno na zaštiti šuma od štetnog djelovanja potkornjaka), a što je konstatovano i izvještajima stručnog verifikacijskog tijela, te je u narednom periodu prioritarno potrebno da korisnik državnih šuma realizuje mjere na zaštiti u skladu sa donesenim operativnim planom i dinamikom mjesečnih aktivnosti.

5.2.2. Aktivnosti po osnovu Zaključaka Vlade Federacije BiH

U skladu sa nastalom i trenutno aktuelnom situacijom u vezi pričinjenih i evidentiranih šteta na šumama nastalih kao posljedica prenamnoženja i štetnog djelovanja insekata i elementarnih nepogoda, a shodno obavezama proisteklim Zaključcima Vlade Federacije BiH broj 1297/2014 od 02.07.2014. godine i broj 371/2015 od 18.03.2015. godine, kao i pozitivnim zakonskim odredbama, vršene su aktivnosti na realizaciji mjera na zaštiti šuma po navedenom osnovu.

S tim u vezi nadležnom Federalnom Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnoj upravi za šumarstvo dostavljena je Informacija-izvještaj o stanju šuma, pričinjenim štetama i realizaciji mjera na zaštiti šuma od štetnih agenasa na području Srednjobosanskog kantona u kojoj je između ostalog sadržano opis stanja zaraženih i oštećenih šuma, stepen oštećenja šume, procjena nastalih direktnih šteta na šumi (naturalno i finansijski), poduzete mjere na zaštiti šuma i plan realizacije mjera na zaštiti šuma u 2015. godini.

5.3. Zaštita šuma od požara

Sa aspekta zaštite šuma od požara poduzimane su preventivne mjere na zaštiti kao i mjere na gašenju nastalih šumskih požara i izvještavanje nadležnih po navedenom osnovu, a sve u skladu sa obavezama proisteklim odredbama kantonalnog Zakona o šumama i drugim podzakonskim aktima. Navedene aktivnosti na zaštiti šuma od požara realizovane su putem:

- Poduzimanja preventivnih mjera na zaštiti šuma od požara
- Poduzimanjem mjera i aktivnosti na izradi i donošenju svrsishodnih planova zaštite šuma od požara
- Provođenjem mjera na realizaciji donesenih planova zaštite šuma od požara

- Izvještavanja nadležnih o izvršavanju mjera za zaštitu šuma od požara i redovno obavještanje (dostavljanje izvještaja) o šumskim požarima

5.3.1. Poduzimanje preventivnih mjera na zaštiti šuma od požara

U cilju unapređenja mjera i aktivnosti na zaštiti šuma od požara između Ministarstva šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede SBK-Kantonalne uprave za šumarstvo, ŠPD/ŠGD „Srednjobosanske šume/Šume Središnje Bosne“ doo Donji Vakuf i Kantonalne uprave za civilnu zaštitu SBK zaključen je Sporazum kojim je dodatno precizirano i definisano postupanje i nadležnosti navedenih institucija u smislu zajedničkog djelovanja u provođenju mjera, radnji i aktivnosti na zaštiti šuma od požara, izradi jedinstvenog plana zaštite šuma od požara na području SBK i formiranje zajedničkog Koordinacionog tijela za praćenje provedbe Jedinstvenog plana zaštite šuma od požara čije je osnovni zadatak praćenje provedbe jedinstvenih planova zaštite šuma i poduzimanje aktivnosti na svrsishodnijoj zaštiti šuma od požara. Kantonalna uprava za šumarstvo je uzela aktivno učešće u radu Koordinacionog tijela putem nadležnog predstavnika.

S tim u vezi u izvještajnom periodu održan je sedmi sastanak koordinacionog tijela na kome je izvršena analiza realizacije zaključaka prethodnog sastanka, definisanje i usaglašavanje zajedničkih mjera i aktivnosti na zaštiti šuma od šumskih požara koje je potrebno provesti u 2015. godini, te tekuća problematika iz nadležnosti Koordinacionog tijela i po osnovu istog doneseni slijedeći zaključci:

- U tekućoj godini pored redovnih provoditi i dodatne mjere na zaštiti šuma od požara naročito sa aspekta preventivnog djelovanja (informisanja javnosti, instaliranja promotivnih plakata na terenu, prisustvo i preventivno djelovanje čuvara šuma na zaštiti šuma od požara i dr.).
- Uspostava efikasnog sistema **osmatranja, otkrivanja i dojavljivanja pojave i nastanka šumskog požara**. (formiranjem osmatračko-dojavne službe u sklopu Kantonalne uprave za šumarstvo i sistem osmatranja, otkrivanja i dojavljivanja pojave i nastanka šumskog požara učiniti što efikasnijim).
- Jedinstvene operativno-tehničke planove zaštite šuma od požara za 2015. godinu koji se sačinjavaju i donose za područje općina Srednjobosanskog kantona izrađivati u skladu s odredbama **Zakona o šumama** (Službene novine SBK broj 5/14) i članovima 17. i 45. **Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Srednjobosanskog kantona** (Službene novine SBK broj 15/12), a strukturu planova uskladiti sa **Pravilnikom o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara** (Službene novine Federacije BiH broj 21/04).
- Za potpuno funkcionisanje i unapređenje rada štaba za zaštitu šuma od požara-protivpožarnog štaba, rukovodioci štabova za sve općine kantona organizovati pripremne sastanke svih članova protivpožarnog štaba na kojima bi se dodatno definisao, usaglasio i dogovorio način i modaliteti rada štaba, izvještavanje i međusobna koordinacija, te precizirale nadležnosti i odgovornosti u provođenju jedinstvenih planova zaštite šuma od požara.
- Izvještavanje o šumskim požarima **vršiti blagovremeno, u potpunosti** i na predviđenim obrascima izvještavanja i to isključivo u digitalnoj formi, a procjenu štete na šumskom resursu obračunavati i iskazivati po osnovu jedinstvene i identične metodologije i pri tome poštujući važeće cjenovnike i normative kantonalnog šumskoprivrednog društva za državne šume.
- Od strane Koordinacionog tijela predloženo je nadležnim subjektima da se sagledaju mogućnost nabavke kvalitetnog vatrogasnog vozila sa opremom koja bi bila namijenjena za zaštitu šuma šumskoprivrednog područja Lašvansko.

U kontekstu postupanja po navedenim zaključcima od strane Uprave isti su dostavljeni svim nadležnim institucijama na realizaciju, a po osnovu vlastitog djelovanja i provođenja obaveznih aktivnosti iz nadležnosti Uprave realizovano je slijedeće:

- U saradnji sa nadležnim službama kantonalnog šumskoprivrednog društva poduzimane su aktivnosti na definisanju lokaliteta (naročito ugroženim od šumskih požara) i instaliranju promotivnih plakata koji se odnose na upozorenja i zabrane loženja vatre u šumi i neposrednoj blizini šumskih kompleksa.
- Nadležna čuvarska služba obavezana je na pojačano prisustvo na terenu u toku trajanja požarne sezone naročito na područjima koja su klasifikovana sa visokim stepenom ugroženosti od šumskog požara i poduzimanja svih mjera na sprječavanju nastanka šumskih požara
- Putem čuvarske službe u sklopu Uprave uspostavljena je osmatračko-dojavna služba na način da je cjelokupno šumsko područje Srednjobosanskog kantona podjeljeno na zone-područje osmatranja za koje su direktno zaduženi nadležni čuvari šuma sa obavezom neizostavnog i blagovremenog dojavljivanja o pojavi i nastanku šumskog požara i to rukovodiocu ili zamjeniku rukovodioca protivpožarnog štaba, policiji (122), općinskom centru civilne zaštite (121), vatrogasnom društvu (123) i neposrednom rukovodiocu institucije u kojoj je uposlen.

Kako je zaključcima Koordinacionog tijela definisano da se nadležne lokalne zajednice aktivnije uključe u problematiku zaštite šuma od požara, u Donjem Vakufu i Fojnici organizovani su zajednički radni sastanci članova koordinacionog tijela i predstavnika nadležnih općinskih službi svih općina kantona na kojima su od strane Koordinacionog tijela detaljno prezentirani zaključci šestog sastanka, obaveze nadležnih po svim osnovama i posebno naglašen značaj provođenja preventivnih mjera zaštite, te uloga i značaj protivpožarnog štaba-štaba za zaštitu šuma od požara i predstavnika lokalne zajednice u istom.

O aktivnostima Koordinacionog tijela na zaštiti šuma od požara, a pored nadležnih institucija koje su putem vlastitih predstavnika aktivno učestvovala u radu navedenog tijela, upoznate su i sve općine Srednjobosanskog kantona.

5.3.2. Izrada godišnjih planova zaštite šuma od požara

Za području Srednjobosanskog kantona u kontinuitetu od 2005. godine izrađuju se i provode Jedinствeni planovi zaštite šuma od požara za sve šume bez obzira na vlasništvo istih i mjere na zaštiti šuma od požara se realizuju u zajedničkim aktivnostima kantonalnog šumskoprivrednog društva (korisnika državnih šuma), Kantonalne uprave za šumarstvo i Kantonalne uprave za civilnu zaštitu odnosno nadležnih općinskih službi, a sve na temelju važećih zakonskih odredbi kao i odredbi zaključenog Sporazuma o izradi Jedinствenog plana zaštite šuma od požara na području SBK koji dodatno definiše principe zajedničkog djelovanja u provođenju mjera, radnji i aktivnosti na zaštiti šuma od požara.

S tim u vezi od strane mjesnonadležnih odjeljenja Uprave, šumarija kantonalnog šumskoprivrednog društva i nadležnih općinskih službi općina Srednjobosanskog kantona izrađeni su i doneseni Jedinствeni planovi zaštite šuma od požara za 2015. godinu za sve općine kantona.

Donesenim planovima, a između ostalog, u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara (Službene novine Federacije BiH broj 21/04) izvršena je procjena stepena ugroženosti šuma od šumskog požara u zavisnosti od uticajnih faktora (vegetacija, antropogeni faktori, klima, podloga, orografija, higijena šuma i miniranost područja), te dobivene površine šuma Srednjobosanskog kantona prema stepenu ugroženosti kako slijedi:

- Veoma velika ugroženost (I)	7.682 ha ili 4%
- Velika ugroženost (II)	29.072 ha ili 16%
- Srednja ugroženost (III)	72.620 ha ili 39%
- Mala ugroženost (IV)	75.236 ha ili 41%

Iz navedenog je vidljivo da šume Srednjobosanskog kantona prema stepenu ugroženosti uglavnom pripadaju šumama sa srednjom i malom ugroženosti od šumskog požara (80%)

5.3.3. Realizacija jedinstvenih godišnjih planova zaštite šuma od požara

Jedinstvenim godišnjim planovima zaštite šuma od požara, a sa aspekta raspoloživih i opredjeljenih ljudskih kapaciteta korisnika državnih šuma i Kantonalne uprave za šumarstvo koji su u funkciji provođenja mjera i aktivnosti na zaštiti šuma od požara, definisani su ljudski kapaciteti opredjeljeni za poduzimanje mjera na zaštiti šuma od požara kako slijedi:

- Formirano je 23 protivpožarnih desetina za gašenje šumskog požara u kojima je aktivno prisutno 205 članova
- Postoji 7 protivpožarnih desetina za slučaj elementarnih nepogoda koje se sastoje od 81 člana
- Ukupan broj protivpožarnih desetina za izviđanje i inicijalno gašenje šumskih požara je 9 koje broje 74 člana
- Formirano je 11 štabova za zaštitu šuma od požara kojima rukovode rukovodioci štaba i isti broje ukupno 94 člana

Shodno navedenom može se konstatovati da je za područje SBK po osnovu zaštite šuma od požara, a iz segmenta angažmana ljudskih resursa ukupno angažovano 477 uposlenika korisnika državnih šuma i Kantonalne uprave za šumarstvo koji su raspoređeni u protivpožarne desetine gdje su tačno definisane aktivnosti i funkcija svakog od članova protivpožarne desetine, a u slučaju da se požar ne može svrsishodno i blagovremeno lokalizovati formirana je u okviru kantonalnog šumsko-privrednog društva protivpožarna vatrogasna jedinica koja uzima aktivno učešće u gašenju šumskih požara.

Materijalno-tehnička sredstva koja čini oprema za osmatranje, dojavu i gašenje šumskih požara kontinuirano je raspoređena na terenu (šumarijama korisnika državnih šuma) i to na prigodnim protivpožarnim punktovima, a pored prednje navedenih planiranih i opredjeljenih ljudskih kapaciteta i materijalno-tehničkih sredstava za zaštitu šuma od požara (korisnika državnih šuma i Kantonalne uprave za šumarstvo) na području kantona u funkciji zaštite šuma su i postojeće vatrogasne jedinice općina kako slijedi: Jajce (PVJ Jajce), Gornji Vakuf-Uskoplje (VD Gornji Vakuf-Uskoplje), Bugojno (DVD Bugojno), Donji Vakuf (DVD Donji Vakuf), Travnik (PVD Travnik), Novi Travnik (DVD Novi Travnik), Vitez (DVD Stari Vitez i DVD Kolonija), Busovača (DVD Busovača), Kiseljak (PVD Kiseljak), Fojnica (DVD Fojnica) i Kreševo (VD Kreševo).

Realizacija planova zaštite šuma od požara vršena je shodno obavezama i nadležnostima Uprave proisteklim pozitivnim zakonskim propisima kao i odredbama donesenih Jedinstvenih planova zaštite šuma od požara za tekuću godinu. S tim u vezi putem nadležnih službi realizovane su slijedeće aktivnosti:

- Pojačanim prisustvom i preventivnim djelovanjem čuvara šuma na terenu u toku požarne sezone naročito na područjima koja su klasifikovana sa visokim stepenom ugroženosti od šumskog požara. Nadležni čuvari šuma evidentirali su mjesta-lokaliteta na kojima fizička lica vrše paljenje vatre s ciljem spaljivanja korova, biljnog otpada i drugog materijala na vlastitim ili drugim parcelama i usmenim upozorenjima na licu mjesta informisana i upozoravana lica koja su naložila vatru o zabrani upotrebe otvorene vatre i mogućnostima nastanka šumskog požara, te traženo od istih da su dužna ugasiti vatru.
- Uspostavljena osmatračko-dojavna služba na način da je cjelokupno šumsko područje Srednjobosanskog kantona podjeljeno na 75 zona-područja osmatranja za koje su direktno zaduženi čuvari šuma-osmatrači. U skladu s navedenim provedene su aktivnosti na osmatranju, otkrivanju i dojavljivanju pojave i nastanka šumskog požara.
- Vršene su kako samostalne aktivnosti na gašenju i lokalizaciji inicijalnih šumskih požara tako i aktivno učešće u zajedničkim aktivnostima sa ostalim nadležnim institucijama u provedbi mjera na organizovanom gašenju šumskog požara.

5.3.4. Izvještavanje nadležnih o izvršavanju mjera za zaštitu šuma od požara i redovno obavještavanje (dostavljanje izvještaja) o šumskim požarima

U skladu sa postojećim zakonskim propisima kojima su definisane obaveze i nadležnosti Uprave nadležnim federalnim i kantonalnim institucijama (ministarstvima i upravama) dostavljane su informacije o izvršavanju mjera za zaštitu šuma od požara na području Srednjobosanskog kantona kao i redovni izvještaji o šumskim požarima. Izvještaji o šumskim požarima dostavljani su na predviđenim obrascima izvještaja sa pratećim obrascima obračuna troškova učesnika u gašenju šumskog požara koji su na nivou nadležnih institucija usaglašeni i kao takvi se od 2008. godine primjenjuju na području Srednjobosanskog kantona. Sa aspekta evidentiranja šumskih požara i pričinjenih šteta u izvještajnom periodu od strane nadležnih službi evidentirano je stanje kako slijedi.

– Državne šume i šumsko zemljište

- Ukupan broj požara 6 (šumske kulture 4 i izdanačke šume 2)
- Opožarena površina 19,20 ha (visoke šume 10,20 ha i izdanačke šume 9,00 ha)
- Procijenjena direktna šteta od požara 273.343,25 KM
- Troškovi gašenja 6.360,21 KM

– Privatne šume i šumsko zemljište

- Ukupan broj požara 5 (izdanačke šume 5)
- Opožarena površina 6,40 ha (izdanačke šume 6,40 ha)
- Procijenjena direktna šteta od požara 2.185,75 KM
- Troškovi gašenja 2.185,75 KM

– Državne i privatne šume i šumsko zemljište

- Ukupan broj požara 11 (šumske kulture 4 i izdanačke šume 7)
- Opožarena površina 25,60 ha (šumske kulture 10,20 ha i izdanačke šume 15,40 ha)
- Procijenjena direktna šteta od požara 275.529,00 KM
- Troškovi gašenja 8.545,96 KM

Analizirajući šumske požare sa nekoliko osnovnih aspekata može se konstatovati:

- Ukupni broj šumskih požara u zavisnosti od općine je kako slijedi: Fojnica (4), Kiseljak (3), Gornji Vakuf-Uskoplje (2), Travnik (1) i Kreševo (1).
- Broj šumskih požara u zavisnosti od kategorije šume: Izdanačke šume (7) i šumske kulture (4).
- Sa aspekta opožarene površine: Izdanačke šume (15,40 ha) i šumske kulture (10,20 ha).

U smislu komparacije ukupnog broja šumskih požara, opožarene površine i pričinjene štete u državnim šumama izvještajnog perioda, a u odnosu na prethodni višegodišnji period navode se podaci kako slijedi.

Izvještajni period	Broj požara (kom)	Opožarena površina (ha)	Procijenjena šteta (KM)
2008	59	162,18	212.480,59
2009	61	278,77	139.271,79
2010	26	45,71	104.073,66
2011	126	1.398,06	1.806.965,95
2012	189	1.147,31	9.603.614,26
2013	64	250,59	874.691,03

2014	35	83,66	751.237,63
Prosjek (2008-2014)	80	480,90	1.927.476,42
(I-VI) 2015	6	19,20	273.343,25
Razlika (+/-)	-74	-461,70	-1.654.133,17
Odnos (2015/Prosjek)	7,50%	3,99%	14,18%

Analizirajući osnovne parametre šumskih požara u izvještajnom periodu u odnosu na prethodnu godinu kao i višegodišnji prosjek može se konstatovati da izvještajni period nije okarakterisan kao period sa izrazito visokom pojavom šumskih požara, a cijenimo da je isto rezultat slijedećih faktora:

- Povoljnijim klimatskim prilikama za nastanak i širenje šumskih požara
- Provedenim preventivnim mjerama na zaštiti šuma
- Pojačanim prisustvom i preventivnim djelovanjem čuvarske službe na terenu u kritičnim danima i vremenskim terminima za nastanak šumskih požara
- Blagovremenom dojavom nastanka šumskih požara i poduzetim mjerama na gašenju istih

5.4. Zaštita šuma od bespravnih sječa i drugih nezakonitosti

U provođenju mjera neposredne zaštite šuma i prevazilaženja problematike vezane za usiljeno vršenje bespravnih sječa šume i drugih nezakonitih radnji u vezi sa istim (bespravan promet-transport, rad nelegalnih pilana i stovarišta-lagera za preradu i prodaju drvne mase, upotrebi stalnih sredstava za vršenje nezakonitosti i dr.), te uključivanja ostalih nadležnih institucija i službi u spriječavanje prisutnih nezakonitosti vezanih za šumu, u izvještajnom periodu aktivnosti na zaštiti šuma vršene su:

- Provedbom samostalnih aktivnosti čuvarske službe
- Realizacijom operativnih planova zaštite šuma ugroženih lokaliteta
- Provođenjem aktivnosti na zaštiti šuma u skladu sa obavezama proisteklim po osnovu naredbe Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
- Vršenjem aktivnosti na zaštiti šuma shodno obavezama Ugovora o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama

5.4.1. Zaštita šuma provedbom samostalnih aktivnosti čuvarske službe

Neposredna zaštita državnih šuma putem organizovane čuvarske službe provodi se po uspostavljenim čuvarskim reonima tako da je na cjelokupnom šumskom području Srednjobosanskog kantona formirano 68 čuvarskih reona za koje je zaduženo 67 čuvara šuma (jedan čuvarski reon na području općine Kreševo u nedostatku čuvara šuma je u nadležnosti kontrolnog čuvara šuma općine Kreševo) i 12 kontrolnih čuvara šuma. Aktivnosti na zaštiti šuma u izvještajnom periodu vršene su svakodnevno shodno objektivnim mogućnostima čuvara šuma kao namještenika u poduzimanju mjera i aktivnosti u skladu sa ovlastima čuvara šuma i Uprave kao državne institucije. Po osnovu navedenog, a između ostalih, navodimo glavne aktivnosti koje su vršene na zaštiti šuma:

- Spriječavanje bespravnog zauzimanja, prisvajanja i korištenja šuma i šumskog zemljišta i poduzimanja odgovarajućih mjera za počinioc nezakonitih radnji (podneseni odgovarajući zahtjevi za rješavanje uzurpacija)
- Spriječavanje nastanka šumskih požara i poduzimanje preventivnih mjera na zaštiti šuma od požara (vršeno osmatranje i dojavljivanje nastanka šumskih požara, inicijalno gašenje šumskih požara, aktivno učešće u aktivnostima na gašenju šumskih požara i dr.)
- Sprečavanje nastanka pojave bespravnih sječa i otuđivanja drvne mase (konstantno prisustvo na terenu i preventivno djelovanje)

- Evidentiranje panjeva bespravno posječenih stabala (vođene propisnih evidencija)
- Evidentiranje i privremeno oduzimanje nelegalne drvne mase (provedene aktivnosti na privremenom oduzimanju nelegalne drvne mase)
- Prijavljivanje počinitelaca nezakonitih radnji (podnesene odgovarajuće prijave za počinjene nezakonitosti)
- Spriječavanje nastanka, evidentiranje i prijavljivanje počinitelaca svih ostalih nezakonitih radnji u šumi i šumskom zemljištu bez obzira na vlasništvo u skladu s vlastitom nadležnosti
- Obavještavanje nadležnih o svim zapaženim nepravilnostima

Zbog prisustva posebne problematike i specifičnosti iste koja se ogleda u intenzivnom vršenju nezakonitosti kao i neprimjerenom ponašanju i nastupu počinitelaca nezakonitih radnji prema čuvarima šuma, a koje se manifestuje učestalim fizičkim napadima na čuvare šuma, onemogućavanje istih da provedu službenu radnju, konstantnim verbalnim i telefonskim prijetnjama i zastrašivanjima kao i uništavanja privatne i službene imovine čuvara šuma, zaštititi šuma u izvještajnom periodu pristupilo se i putem koordiniranih grupa (trojki) čuvara šuma, kao i putem mobilnih timova čuvara šuma za brzu intervenciju i djelovanje na terenu.

5.4.2. Zaštita šuma putem realizacije Operativnog plana

U cilju što efikasnije zaštite šuma od bespravnih sječa i drugih nezakonitosti koje se mogu dovesti u vezu sa istima (bespravan promet-transport, rad nelegalnih pilana i stovarišta-lagera za preradu i prodaju drvne mase, upotrebi stalnih sredstava za vršenje nezakonitosti i dr.) od strane mjesnonadležnih odjeljenja Uprave vršena je izrada i realizacija operativnih planova zaštite šuma na ugroženim lokalitetima u svim slučajevima kada se za to ukaže potreba, odnosno kada obim nezakonitosti prevazilazi mogućnosti samostalnog djelovanja nadležnog reonskog čuvara šuma na prevenciji i spriječavanju odvijanja nezakonitih radnji. Navedene aktivnosti uglavnom su i vršene na kritičnim područjima općina Travnik, Novi Travnik, Vitez, Bugojno i Fojnica, odnosno općina na kojima su i evidentirani najviši obimi bespravnih sječa.

Kao rezultat realizacije aktivnosti po operativnom planu zaštite šuma ugroženih lokaliteta u izvještajnom periodu navodimo podatke kako slijedi.

- Kontrola bespravnih sječa u šumi. Rezultat provedenih aktivnosti; podneseno 99 prijava (Novi Travnik 7, Travnik 18, Vitez 15, Bugojno 52 i Fojnica 7) i privremeno oduzeta nelegalna drvena masa u količini od 62 m³ (Novi Travnik 6m³, Travnik 8 m³, Vitez 4m³, Bugojno 37m³ i Fojnica 7 m³). Provedeno 144 kontrole (Novi Travnik 7, Travnik 18, Vitez 15, Bugojno 92 i Fojnica 12).
- Kontrola prometa na javnim putnim komunikacijama. Rezultat provedenih aktivnosti; podneseno 5 prijava (Bugojno 5) i privremeno oduzeta nelegalna drvena masa u količini od 10 m³ (Bugojno 10m³). Provedeno 46 kontrola (Bugojno 46).
- Kontrola prometa drvne mase na pilanama i lagerima za preradu i prodaju drvne mase. Rezultat provedenih aktivnosti; podneseno 3 prijave (Bugojno 3). Provedeno 38 kontrola (Novi Travnik 18, Travnik 12, Vitez 1 i Bugojno 7).

Pored vršenja aktivnosti na zaštiti šuma prema planovima ugroženih lokaliteta provedene su zajedničke aktivnosti na zaštiti šuma i na ostalim općinama u skladu sa ranije donesenim Operativnom planom zaštite šuma i pri tome realizovane aktivnosti i ostvareni slijedeći rezultati:

- Kontrola bespravnih sječa u šumi. Podneseno 113 prijava (Jajce 15, Gornji Vakuf-Uskoplje 54 i donji Vakuf 44) i privremeno oduzeta nelegalna drvena masa u količini od 32 m³ (Jajce 3m³, Gornji Vakuf-Uskoplje 3m³ i Donji Vakuf 26m³). Provedeno 126 kontrola (Jajce 16, Gornji Vakuf 56 i Donji Vakuf 54).
- Kontrola prometa na javnim putnim komunikacijama. Rezultat provedenih aktivnosti; podneseno 15 prijava (Jajce 6, Gornji Vakuf-Uskoplje 5 i Donji Vakuf 4) i privremeno oduzeta nelegalna

drvena masa u količini od 19 m³ (Jajce 4m³, Gornji Vakuf-Uskoplje 10m³ i Donji Vakuf 5m³).
Provedeno 139 kontrola (Jajce 23, Gornji Vakuf-Uskoplje 46 i Donji Vakuf 70).

- Kontrola prometa drvene mase na pilanama i lagerima za preradu i prodaju drvene mase. Rezultat provedenih aktivnosti; provedeno 9 kontrola (Jajce 1 i Donji Vakuf 8).

Sumirajući sve aktivnosti koje su provedene na zaštiti šuma i mjere koje su poduzete za uočene i evidentirane nezakonitosti, a shodno odredbama operativnih planova zaštite državnih šuma ugroženih lokaliteta, prezentuju su ukupni rezultati:

- Broj podnesenih prijava 235
- Privremeno oduzeta nelegalna drvena masa 122 m³
- Ukupan broj provedenih kontrola 770

U provođenju zajedničkih aktivnosti i dalje je prisutna od ranije poznata problematika da se od strane nadležnih **ne provodi sistemsko privremeno oduzimanja sredstava kojima je počinjena nezakonita radnja** kao i **sistemsko rješavanja postojanosti i rada nelegalnih objekata i postrojenja** na kojima se vrši nelegalna primarna prerada drvene mase i njena daljnja distribucija.

5.4.3. Realizacija aktivnosti na zaštiti šuma u skladu sa obavezama proisteklim po osnovu naredbe Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Vezano za navedene aktivnosti, kao i aktivnosti koje su navedenom naredbom stavljene u obavezu Kantonalnoj upravi za šumarstvo i prisutnoj problematici u realizaciji istih navodimo slijedeće:

- **Uspostava stalnih kontrolnih rampi od strane kantonalnog šumskoprivrednog društva i vršenje kontrole prometa na istima.** Prevažodni cilj i suština uspostave stalnih kontrolnih rampi u šumi na šumskim putnim komunikacijama jeste onemogućavanje nelegalnog prometovanja drvene mase putem uspostave kontrolnih rampi koje su funkcionalno osmišljene, raspoređene i ustrojene na izlaznim putevima iz šume, te vršenja svrsishodnih kontrolnih aktivnosti na istima u smislu onemogućavanja nelegalnog prometa bespravno posjećene drvene mase. S tim u vezi u toku izvještajnog perioda ukupno je uspostavljeno 8 stalnih kontrolnih rampi (Travnik 2, Novi Travnik 3, Vitez 2, Busovača 1) što **nije u skladu** sa odredbama donesenog operativnog plana i stvarnih potreba iz razloga što bi broj stalnih kontrolnih rampi trebao i morao biti daleko veći. Poseban problem koji je prepoznat i koji je konstantno prisutan jeste neadekvatno i nesvrshodno vršenje kontrolnih aktivnosti na već uspostavljenim kontrolnim rampama gdje odgovorna lica korisnika državnih šuma na adekvatan i svrsishodan način ne postupaju u vršenju kontrolnih aktivnosti. Naime, konstantno se uočavaju i evidentiraju slučajevi nezaustavljanja motornih vozila na kontrolnoj rampi koja prometuju nelegalnu drvenu masu i dr., zatim neobavješćavanje ili neblagovremenog obavješćavanja nadležne službe (čuvara šuma i policija) da poduzmu mjere na spriječavanju. Ova problematika je definisana i odredbama Zakona o šumama gdje je utvrđena obaveza korisniku državnih šuma da nadzire saobraćaj, odnosno zaustavlja i kontroliše kretanje i saobraćaj svih sredstava i ljudi u šumi i na šumskom zemljištu. Kako bi se unaprijedile aktivnosti na zaštiti šuma Zaključkom Skupštine Srednjobosanskog kantona br. 01-02-107/14 od 18.03.2014. godine utvrđena obaveza i korisniku državnih šuma da svojim podzakonskim aktima riješi pitanje zaštite šuma kroz organizaciju čuvarskih službi na rampama, u roku od 90 dana od dana donošenja Zaključka. Operativni izvještajni podaci Uprave ukazuju da problematika rada i funkcionisanja uspostavljenih kontrolnih rampi nije još uvijek uređena u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima i navedenim zaključkom, prvenstveno u dijelu da uposlenicima kantonalnog šumskoprivrednog društva koji obavljaju kontrolne aktivnosti na rampi nisu utvrđena pripadajuća prava ni ovlasti, da kao službena lica vrše kontrolu lica i vozila na predmetnim rampama.

- **Sistemska zaprečavanje i prokopavanje šumskih putnih komunikacija.** Navena obaveza utvrđena je kantonalnom šumskoprivrednom društvu, a sve u cilju onemogućavanja korištenja šumskih putnih komunikacija u aktivnostima šumskih krađa. Po osnovu istog na nivou nadležnih odjeljenja Kantonalne uprave za šumarstvo izvršena je analiza korištenja šumskih putnih komunikacija kojima se vrše nezakonite radnje te u skladu sa realnim mogućnostima i potrebama insistirano i traženo od nadležnih šumarija kantonalnog šumskoprivrednog društva da izvrše prokopavanje-zaprečavanje putnih komunikacija kojima se odvija intenzivan promet nelegalno posječene drvene mase. S tim u vezi ukupno je provedeno 95 zaprečavanja-prokopavanja šumskih puteva i to na područjima općina Bugojno 1, Donji Vakuf 2, Travnik 5, Novi Travnik 67, Kiseljak 3, Fojnica 15 i Kreševo 2. Sa aspekta stvarnih potreba koje su iskazane od strane nadležnih odjeljenja Uprave prema šumarijama korisnika državnih šuma može se konstatovati da se isto **ne odvija predviđenom dimanikom i stvarnih potreba**, a jedan od glavnih razloga jeste i različit pristup šumarija korisnika državnih šuma u provođenju ovih aktivnosti na zaštiti šuma. Pošto su navedene aktivnosti jedna od učinkovitijih mjera za spriječavanje vršenja nezakonitog prometa bespravno posječene drvene mase potrebno je u narednom periodu od strane kantonalnog šumskoprivrednog društva intenzivirati aktivnosti na zaprečavanju-prokopavanju šumskih putnih komunikacija.
- **Obezbjeđenje internog stručnog nadzora u punom kapacitetu u toku vršenja svih aktivnosti u šumi.** Provedenim kontrolama u dane vikenda (subota) evidentirano je vršenje radova od strane izvođača radova (uglavnom privatnih firmi) a da pri tome nije obezbijeđen nikakav ili adekvatan stručni nadzor odgovornih lica korisnika državnih šuma. Ovakvim postupanjem nadležnih šumarija stvorene su sve pretpostavke za vršenje nepravilnosti u u gospodarenju državnim šumama.
- **Izvođači radova u šumarstvu istovremeno prevoznici i kupci drvene mase iz odjela u kojem obavljaju usluge eksploatacije.** Provedenim kontrolama nisu evidentirani slučajevi da se izvođači radova u šumarstvu pojavljuju kao kupci i prevoznici drvnih sortimenata iz odjela u kojima vrše usluge eksploatacije.
- **Izrada plana zbrinjavanja stanovništva ogrijevnim drvetom.** Od strane nadležnih šumarija korisnika državnih šuma nije sačinjen plan zbrinjavanja stanovništva ogrijevnim drvetom.
- **Provedba kontrole prometovanja drvene mase na javnim putnim komunikacijama.** Naredbom je precizirano da realizaciju ovih aktivnosti provodi kantonalna šumarska inspekcija i policija. Prilikom provedbe ovih aktivnosti aktivno učešće su imali i čuvari šuma koji su u saradnji sa nadležnom policijom i inspekcijom provodili kontrolne aktivnosti. Rezultat navedenih aktivnosti je podnošenje 46 prijava (Jajce 6, Gornji Vakuf-Uskoplje 2, Bugojno 5, Donji Vakuf 4, Travnik 19, Novi Travnik 9 i Vitez 1) i provedeno 246 kontrola prometovanja drvene mase (Jajce 11, Gornji Vakuf-Uskoplje 9, Bugojno 8, Donji Vakuf 20, Dobretići 7, Travnik 56, Novi Travnik 51, Vitez 36, Busovača 29, Kiseljak 2, Fojnica 4 i Kreševo 13).
- **Preraspodjela čuvara šuma.** Preraspodjela čuvara šuma vršena je u skladu sa trenutnim potrebama i aktuelnim stanjem prisustva nezakonitosti na terenu, tako da je isto vršeno uglavnom na područjima na kojima je uočeno i evidentirano intenzivno vršenje nezakonitih radnji, a sve sa ciljem spriječavanja vršenja istih kao i zaticanja počinitelaca u momentu vršenja nezakonitosti. Navedeno je rezultiralo, podnošenjem 73 prijava (Jajce 6, G.Vakuf-Uskoplje 2, Bugojno 5, Donji Vakuf 4, Dobretići 1, Travnik 5, Novi Travnik 6, Vitez 19, Busovača 4, Kiseljak 5, Fojnica 7 i Kreševo 9), privremenim oduzimanjem nelegalne drvene mase u količini od 122,9 m³ (Jajce 4,02 m³, G.Vakuf-Uskoplje 26,52 m³, Bugojno 9,78 m³, Donji Vakuf 4,90 m³, Travnik 5,28 m³, Novi Travnik 10,98 m³, Vitez 33,18 m³, Busovača 7,24 m³, Kiseljak 5,00 m³, Fojnica 5,00 m³ i Kreševo 11,00 m³) i zaticanjem počinitelaca na licu mjesta u 43 slučaja (Dobretići 1, Travnik 5, Novi Travnik 6, Vitez 19, Busovača 4, Kiseljak 5, Fojnica 4 i Kreševo 9).

Sumiranjem navedenih pojačanih aktivnosti čuvara šuma na području kantona iste su imale za rezultat slijedeće:

- Podneseno 73 prijave (Odjeljenja: 17 Bugojno, Novi Travnik 35 i Fojnica 21)
- Ukupno zapljenjeno 122,9 m³ nelegalne drvene mase.
- Broj provedenih kontrola 246

5.4.4. Poduzimanje aktivnosti na zaštiti šuma shodno obavezama Ugovora o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama

Ugovorom o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama na području Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna od strane Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK poslovi gospodarenja svim državnim šumama i šumskim zemljištem u administrativnim granicama Srednjobosanskog kantona preneseni su na ŠPD/ŠGD „Srednjobosanske šume/Šume Središnje Bosne“ doo Donji Vakuf. Predmetnim ugovorom, a između ostalog, kantonalnom šumskoprivrednom društvu preneseni su i određeni poslovi integralne zaštite šuma a Kantonalnoj upravi za šumarstvo data obaveza kontinuirane kontrole i nadzora nad realizacijom pomenutog ugovora. S tim u vezi u izvještajnom periodu vršene su aktivnosti na praćenju odredbi ugovora o prijenosu poslova gospodarenja o čemu su blagovremeno dostavljane informacije nadležnom ministarstvu.

5. 5. Uporedni pokazatelji obima bespravnih sječa, konzumenti nelegalne drvene mase i osnovni uzroci nastanka šumskih šteta

5.5.1. Uporedni pokazatelji obima bespravnih sječa

U cilju usporedbe obima bespravnih sječa u državnim šumama za izvještajni period, a u odnosu na višegodišnji prosjek (period 2003-2014. godina) sačinjen je naredni tabelarni prikaz kako slijedi.

IZVJEŠTAJNI PERIOD (godina)	EVIDENTIRANE BESPRAVNE SJEČE (m ³) kd			(%) u odnosu na prosjek
	Četinari	Lišćari	Ukupno	
2003	19.870	17.509	37.379	135
2004	14.849	21.938	36.787	133
2005	10.807	20.137	30.944	112
2006	7.967	14.121	22.088	80
2007	6.696	9.159	15.855	57
2008	9.441	15.999	25.440	92
2009	7.352	18.032	25.384	91
2010	7.744	19.766	27.510	99
2011	9.988	18.744	28.732	104
2012	10.177	24.161	34.338	124
2013	8.177	16.905	25.082	90
2014	6.908	14.873	21.781	79
Prosjek (2003-2014)	9.998	17.612	27.610	
(I-VI) 2015	2.976	6.081	9.057	
+/- (I-VI 2015/2003-2014) m ³	-7.022	-11.531	-18.553	
(I-VI 2015/2003-2014) %	30	35	33	
+/- (I-VI 2015/2014) m ³	-3.932	-8.792	-12.724	
(I-VI 2015/2014) %	43	41	42	

Analizom tabelarnog pregleda može se zaključiti da je ukupni obim evidentiranih bespravnih sječa u izvještajnom periodu (9.057 m³) niži od obima bespravnih sječa evidentiranih u prethodnoj godini 2014. godini (21.781 m³) za 12.784 m³, ili iznosi 42 % godišnjeg obima sječa evidentiranih u 2014. godini. Analizirajući obim evidentiranih bespravnih sječa u izvještajnom periodu sa nekoliko osnovnih aspekata može se konstatovati:

- Obim bespravnih sječa u apsolutnom iznosu u zavisnosti od općine je kako slijedi: Novi Travnik (2.200 m³), Travnik (1.422 m³), Vitez (1.318 m³), Bugojno (1.285 m³), Gornji Vakuf-Uskoplje (602 m³), Fojnica (562 m³), Donji Vakuf (496 m³), Jajce (452 m³), Busovača (343 m³), Kreševo (211 m³), Kiseljak (118 m³) i Dobretići (48 m³).
- U odnosu na 2014. godinu posmatrano u relativnom iznosu u izvještajnom periodu evidentirani su obimi bespravnih sječa na područjima općina kako slijedi: Kreševo (69%), Novi Travnik (65%), Donji Vakuf (48%), Vitez (39%), Busovača (38%), Fojnica (38%), Bugojno (37%), Travnik (36%), Gornji Vakuf-Uskoplje (34%), Jajce (34%), Kiseljak (29%) i Dobretići (11%).

Ukoliko izvršimo analizu ukupnog obima bespravnih sječa u zavisnosti od općina može se zaključiti da su obimi nelegalnih sječa uglavnom zastupljeni na područjima općina Novi Travnik (2.200 m³), Travnik (1.422 m³), Vitez (1.318 m³) i Bugojno (1.285 m³) što čini oko 69% ukupnog obima evidentiranih bespravnih sječa na području Srednjobosanskog kantona.

5.5.2. Konzumenti drvene mase koja potiče od bespravnih sječa

U vezi sa zakonskom obavezom Uprave koja se odnosi na praćenje, evidentiranje i izvještavanje o stanju u oblasti, prepoznati su i evidentirani korisnici drvene mase koja potiče iz bespravnih sječa, a kako je obim bespravnih sječa isključivo vezan za konzumente drvene mase, glavni konzumenti nelegalne drvene mase koja potiče iz šuma Srednjobosanskog kantona su:

Konzumenti sa područja Srednjobosanskog kantona

- **Lokalno stanovništvo** (ruralno i urbano) u svrhu potrebe za ogrijevom. Potrebe za ogrijevnim drvetom su višestruko veće u odnosu na ponudu ogrijevnog drveta koje se u legalnoj proceduri stavlja stanovništvu na raspolaganje tako da je na tržištu ogrijevnog drveta stvoren ambijent u kome je znatno veća potreba a time i potražnja za ogrijevnim drvetom od legalne ponude zbog čega se sve veći broj fizičkih lica pojavljuje kao novi ili višestruki počinioci bespravnih sječa.
- **Nelegalne pilane**, nadležne službe evidentirale su **78** nelegalnih pilanskih kapaciteta i improvizovanih postrojenja za primarnu preradu drvene mase. Stanje po općinama je slijedeće: Jajce 2, Gornji Vakuf-Uskoplje 5, Bugojno 10, Donji Vakuf 2, Dobretići 2, Travnik 18, Novi Travnik 8, Vitez 5, Busovača 8, Kiseljak 2, Fojnica 9 i Kreševo 7. Nelegalne pilane svoj rad zasnivaju uglavnom na „pribavljanju“ drvene mase porijeklom od bespravnih sječa, vrše primarnu preradu i daljnju distribuciju drvene mase. U poređenju sa prethodnom godinom (2013.) u izvještajnom periodu došlo je do povećanja broja nelegalnih pilanskih kapaciteta za 18 subjekata ili 30%.
- **Objekti za proizvodnju drvenog uglja-žežnice**, prema službenim podacima nadležne službe evidentirale su na području kantona **475** žežnica koje su uglavnom podignute u nelegalnoj proceduri, a stanje po općinama je kako slijedi: Fojnica 293, Busovača 56, Gornji Vakuf-Uskoplje 54, Kreševo 32, Kiseljak 20, Bugojno 16, Vitez 2 i Travnik 2. Pomenute žežnice za rad koriste drvenu masu čije je porijeklo uglavnom od bespravnih sječa bilo da vlasnici žežnica

direktno provode bespravne sječe ili nelegalnu drvenu masu preuzimaju od drugih fizičkih lica-počinilaca bespravnih sječa.

- **Stovarišta i lageri na kojima se obavlja djelatnosti prerade i prodaje drvne mase**, od strane čuvarske službe evidentirano je 44 stovarišta-lagera različitih vrsta i kapaciteta koji obavljaju djelatnost prerade i prodaje drvne mase na području Srednjobosanskog kantona, a legalnost rada kod mnogih je upitna, kako sa aspekta ostvarivanja zakonskih uslova za rad tako i sa aspekta korištenja drvne mase kao ulazne sirovine za rad.
- **Legalne pilane**, ukupan broj legalnih pilana je **131**, a stanje po općinama je slijedeće: Travnik 25, Gornji Vakuf-Uskoplje 17, Bugojno 18, Vitez 13, Jajce 12, Novi Travnik 11, Donji Vakuf 9, Busovača 7, Kreševo 6, Fojnica 7, Kiseljak 3 i Dobretići 3. Postoje slučajevi da pojedine legane pilane vrše otkup i primarnu preradu drvne mase koja potiče od bespravnih sječa, te iste vrše i daljnju distribuciju prerađene drvne mase koja ima porijeklo od nelegalnih sječa.

Konzumenti izvan područja Srednjobosanskog kantona

Pored konzumenata nelegalne drvne mase sa područja Srednjobosanskog kantona, a koji su prednje navedeni, potrebu za nelegalnom drvnom masom iskazuju i drugi konzumenti koji nisu sa područja Srednjobosanskog kantona, a što je u izvještajnom kao i prethodnim periodima evidentirano i od strane nadležnih službi, te su putem kontrolnih aktivnosti na putnim komunikacijama poduzimane mjere na sprječavanju istog.

5.5.3. Osnovni uzroci pojave i nastanka šumskih šteta

Prema informacijama kojima raspolažu nadležne službe na zaštiti šuma, kao i na osnovu višegodišnjeg iskustva u provođenju mjera i aktivnosti po osnovu istog, navode se osnovni uzroci pojave i nastanka šumskih šteta kako slijedi:

- **Konzumentima drvne mase iz objektivnih razloga u legalnoj proceduri ne stavlja se na raspolaganje dovoljna količina drvne mase.** Konzumenti (lokalno stanovništvo, žeznice, legalne pilane i dr.) iz objektivnih razloga (smanjenja planskog obima sječa i svođenje istog u okviru predviđene uređajnim elaboratima) svoje potrebe za drvnom masom nastoje da obezbijede na razne načine i da „pribave“ potrebnu količinu drvne mase, te se odlučuju na provedbu nezakonitosti u oblasti šumarstva i drvne industrije (bespravna sječa, bespravan promet i dr.).
- **Trenutno instalisani kapaciteti legalnih i nelegalnih pilana, stovarišta i lagera za preradu i prodaje drvne mase, objekata za proizvodnju drvenog uglja (žeznice) kao i potrebe lokalnog stanovništva za ogrijevom daleko nadmašuju planske sječe.** Instalisani kapaciteti za primarnu preradu drvne mase (legalni i nelegalni), stovarišta i lagera za preradu i prodaje drvne mase, objekti za proizvodnju drvenog uglja (žeznice) i potrebe lokalnog (ruralnog i urbanog) stanovništva za ogrijevnom drvetom su višestruko veći od planskih sječa u šumama.
- **Kantonavno šumskoprivredno društvo u dovoljnoj mjeri ne planira sječe u izdanačkim šumama i šumskim kulturama.** Sječe u pomenutim kategorijama šuma predstavljaju potencijalne izvore ogrijevnog drveta, ali zbog negativnog finansijskog bilansa prilikom realizacije sječa kantonavno šumskoprivredno društvo ne planira sječe u navedenim kategorijama šuma, čime se direktno smanjuje asortiman proizvodnje i na tržište plasira nedovoljne količine ogrijeva. Značajnijim korištenjem prorednog materijala iz šumskih kultura i zahvatima u izdanačkim šumama u okviru raspoloživog etata svakako bi se povećao obim ponude ogrijevnog drveta na tržištu i u legalnoj proceduri konzumentima bi se stavila na raspolaganje znatno veća količina ovog energenta, što bi imalo za posljedicu znatno smanjenje obima bespravnih sječa i drugih nezakonitih radnji vezanih za iste.

- **Globalna ekonomska kriza, pad proizvodnje i nedostatak finansijskih sredstava.** U širem smislu riječi navedene konstatacije, a koje u naravi predstavlja trenutno stanje i sliku našeg društva nastoji se riješiti bespravnom sječom šume i drugim nezakonitostima u oblasti šumarstva i drvne industrije, a znatan dio fizičkih lica-počinilaca nezakonitosti izjavljuju ovlaštenim službenim licima-čuvarima šuma da svoju egzistenciju zasnivaju isključivo na krađi šume.
- **Postojanost i upotreba vojnih i drugih motornih vozila specijalno prilagođenih za vršenje šumskih krađa.** Na području kantona ukupno je evidentirano 893 motorna vozila specijalno prilagođena za vršenje šumskih krađa koja su uglavnom neregistrovana sa upitnim vlasništvom i ista se koriste isključivo za vršenje nelegalnih radnji u oblasti šumarstva i to vojnih vozila 88, traktora 475, kamiona 141, kombi vozila 85, terenskih vozila 93 i putničkih vozila 11. Stanje po općinama je slijedeće: Novi Travnik 103, Vitez 97, Fojnica 41, Travnik 24, Kiseljak 22, Busovača 10, Kreševo 9, Gornji Vakuf-Uskoplje 8, Bugojno 6, Donji Vakuf 4 i Jajce 3
- **Nedosljedno provođenje cjelokupne procedure privremenog oduzimanja roba i sredstava kojima je izvršena nezakonita radnja.** Zbog nedosljednosti primjene navedene procedure jedni te isti počinioci koji koriste stalna i identifikovana sredstva za vršenje nezakonitih radnji bez bojazni vrše nezakonitosti, s naglaskom da se kantonalno šumskoprivredno društvo prilično distanciralo od provedbe bilo kakvih aktivnosti po osnovu privremenog oduzimanja drvne mase bez obzira na obaveze koje su definisane članom 4. Ugovora o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama na području SBK/KSB kantona, a nadležne policijske službe na adekvatan i svrsishodan način ne provode postupak privremenog oduzimanja stalnih sredstava kojima se vrše nezakonite radnje
- **Napad na službenu osobu-čuvara šuma i spriječavanje službene osobe u vršenju službene radnje.** Nisu rijetki slučajevi da počinioci nezakonitih radnji sprečavaju službene osobe (čuvare šume) u vršenju službenih radnji upotrebom vatrenog naoružanja u cilju zastrašivanja i onemogućavanja službenih lica da obave odgovarajuće službene radnje, fizičkim onemogućavanjem putem upotrebe sile ili nekog drugog oblika sprečavanja, upotrebom fizičke sile nanošenjem tjelesnih povreda čuvarima šuma, uništavanjem i oštećivanjem MTS čuvara šuma (službenih vozila ili privatnih vozila čuvara šuma itd.), verbalnim prijetnjama u cilju ugrožavanja fizičkog i moralnog integriteta ovlaštenih službenih lica i dr.
- **Razni vidovi koncesionih aktivnosti** koje na bilo koji način tretiraju šumu i šumsko zemljište u određenim slučajevima uzrokuju vršenje sječe šume i uklanjanja iste sa koncesionih površina bez provedbe zakonske procedure po osnovu obilježavanje stabala za sječu od strane subjekta gospodarenja, propisne otpreme drvne mase i dr.
- **Neučinkovito procesuiranje počinilaca nezakonitih radnji od strane nadležnih pravosudnih organa.** U konkretnom slučaju postoje identifikovani počinioci nezakonitosti protiv kojih je nadležnim pravosudnim organima u ovom izvještajnom periodu kao i u prethodnim godinama podneseno više prijava i koja se usiljeno bave nezakonitostima (povratnici u izvršenju krivičnih djela), a postoje slučajevi-fizička lica protiv kojih se na godišnjem nivou podnosi i preko 50 prijava za počinjene nezakonitosti u oblasti šumarstva. U kontekstu navedenog može se zaključiti da bez obzira na prijavljivanje i izricanje odgovarajućih kazni za počinioce, isti kontinuirano u toku provođenja postupka provode nove iste ili slične nezakonitosti bez obzira na izrečene sankcije od strane nadležnih pravosudnih organa.
- **Zakonodavna problematika u oblasti šumarstva** koja je prisutna u mnogome doprinosi vršenju nezakonitosti iz razloga što trenutno oblast šumarstva nije uređena krovnim zakonom

(Zakonom o šumama Federacije BiH) a odredbe kantonalnog Zakona o šumama koji je bio na snazi i u primjeni do 16.04.2014. godine u svim segmentima u potpunosti nije definisana niti uređena ova oblast, a posebno sa aspekta kaznenih odredbi na osnovu kojih bi se izricale kazne za prijavljene počiniocce nezakonitosti. Donošenjem novog kantonalnog zakona o šumama i stupanjem na snagu istog stvorene su mogućnosti zakonitog postupanja nadležnih službi u poduzimanju mjera i aktivnosti na zaštiti šuma.

Uvažavajući prednje navedeno koje u potpunosti identifikuje suštinsku problematiku u oblasti šumarstva i primarne prerade drvne mase, definiše osnovne uzroke pojave i nastanka šumskih šteta i postupanja nadležnih državnih institucija, može se sa sigurnošću konstatovati da su u **takvim uslovima stvorene sve pretpostavke** za vršenje nezakonitosti (bespravnih sječa, nelegalnog prometa, pojave crnog tržišta drvnim sortimentima i dr.), a da je za rješavanje trenutne problematike **neophodan sistemski pristup i aktivniji angažman svih nadležnih institucija i službi** shodno nadležnostima istih kako na kantonalnom tako i Federalnom nivou.

Iz ukupno prezentiranih mjera i aktivnosti provedenih u izvještajnom periodu jasno proizilazi da je prvenstveno zahvaljujući kako pojačanom koordiniranom nadzoru zakonitosti rada kantonalnog šumskogospodarskog društva i utvrđenim ograničenjima, odnosno zabrani prometa drvnih sotimenata i odvijanja svih drugih aktivnosti u državnim šumama u popodnevnim i noćnim satima i u dane vikenda, tako i pojačanom nadzoru nad suzbijanjem nelegalnih sječa na naročito ugroženim i kritičnim lokalitetima, **negativni trend daljnjeg urušavanja šumskog resursa na području Srednjobosanskog kantona zaustavljen sa tendencijom smanjenja svakog vida sječa** po svakom osnovu.

5.6. Osnovni pokazatelji provedenih aktivnosti na zaštiti šuma i struktura podnesenih prijava

O provedenim aktivnostima čuvarske službe navode se osnovni podaci službenih evidencija nadležnih odjeljenja:

- Evidentirano šumskih šteta (m³)	10.385
- Državne šume	9.057
- Privatne šume	1.328
- Izvršeno privremeno oduzimanje nelegalne drvne mase (m³)	1.413
- Odjeljenje Bugojno (općine Jajce, G.Vakuf-Uskoplje, Bugojno i D:Vakuf)	107
- Odjeljenje Novi Travnik (općine Dobretići, Travnik, N.Travnik, Vitez i Busovača)	984
- Odjeljenje Fojnica (općine Kiseljak, Fojnica i Kreševo)	222
- Evidentiranje nezakonitosti i prijavljivanje počinitelaca nezakonitih radnji	
- Ukupan broj prijava i zahtjeva	650
- Odjeljenje Bugojno	260
- Odjeljenje Novi Travnik	320
- Odjeljenje Fojnica	70

U skladu sa nadležnostima čuvarske službe za sve uočene i evidentirane nezakonitosti u zakonitoj proceduri podnesene su odgovarajuće prijave (od kojih je određeni broj još uvijek u fazi obrade), a struktura prijava po općinama kantona i odjeljenjima Uprave prikazana je u narednom tabelarnom pregledu.

OPĆINA/ ODJELJENJE	VRSTA PODNESENE PRIJAVE										
	Krivične prijave				Prekršajne prijave po novom Zakonu o šumama (besp.promet i sječa bez doznake)	Ostale prekršajne prijave (pilane, bespravno zauzimanje i dr.)	UKUPNO (4+5+6)	Zahtjevi za provođenje inspeksijskog nadzora			UKUPNO (9+12)
	Šumska krađa (čl. 316.)	Krađa (čl.286.)	Ostalo (čl. 315., 317., 323. i 358.)	Ukupno (1-3)				Kant. šumarska inspekcija	Ostalo	Ukupno	
Jajce	4	-	-	4	21	-	25	2	-	2	27
G.Vakuf-Us	9	-	-	9	55	1	65	1	-	1	66
Bugojno	45	-	-	45	54	3	102	-	-	-	102
D.Vakuf	16	-	-	16	49	-	65	-	-	-	65
BUGOJNO	74	-	-	74	179	4	257	3	-	3	260
Dobretići	7	-	-	7	5	-	12	1	-	1	13
Travnik	21	-	-	21	97	3	101	10	-	10	111
N.Travnik	22	-	-	22	76	-	118	2	-	2	120
Vitez	12	-	-	12	32	-	44	-	-	-	44
Busovača	14	-	-	14	18	-	32	-	-	-	32
N.TRAVNIK	76	-	-	76	228	3	307	13	-	13	320
Kiseljak	4	-	-	4	15	-	19	-	-	-	19
Fojnica	15	1	-	16	15	2	33	-	-	-	33
Kreševo	6	1	-	7	11	-	18	-	-	-	18
FOJNICA	25	2	-	27	41	2	70	-	-	-	70
KUŠ SBK	175	2	-	177	448	9	634	16	-	16	650

Analizom pregleda strukture podnesenih prijava može se konstatovati da je u izvještajnom periodu podneseno ukupno 177 prijava nadležnom kantonalnom tužilaštvu zbog sumnje da su počinjena krivična djela i to 175 prijava zbog krivičnog djela šumske krađe i 2 prijave zbog krivičnog djela krađe. Pored navedenog, u izvještajnom periodu podneseno je ukupno 457 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Od navedenog broja 448 zahtjeva je podneseno zbog prekršaja *bespravan promet i sječa bez rješenja i doznake u privatnoj šumi*, 3 zahtjeva zbog prekršaja *bespravno zauzimanje državne šume i šumskog zemljišta*, a 6 zahtjeva je podneseno protiv pravnih lica koja se bave preradom drveta po Zakonu o uvjetima i načinu obavljanja djelatnosti rezanja drveta.

U izvještajnom periodu Uprava je podnijela 16 zahtjeva za inspeksijski pregled nadležnoj kantonalnoj šumarskoj inspekciji vezano za sječu u privatnim šumama (neriješeni imovinsko-pravni odnosi, sanitarni užici-osušena stabla, vjetroizvale i prelomi i sl.).

6. Aktivnosti u oblasti upravno-pravnih poslova

6.1. Aktivnosti na rješavanju upravnog postupka po zahtjevima za odobravanje doznake i sječe za šume u privatnom vlasništvu

I novim Zakonom o šumama, kao i ranije važećim propisima iz ove oblasti, u nadležnosti Kantonalne uprave za šumarstvo je provođenje upravnog postupka radi odobravanja doznake i sječe stabala u šumama u privatnom vlasništvu. Tako je u izvještajnom periodu, u skladu sa Programom rada za 2015.godinu, provoden upravni postupak po zahtjevima vlasnika privatnih šuma. Vlasnici privatnih šuma sa područja Srednjobosanskog kantona zahtjeve za odobravanje doznake i sječe šume podnose u mjesno nadležnim odjeljenjima Uprave, gdje se i vode Upisnici prvostepenih predmeta upravnog postupka (UP1), a stanje upravnih predmeta u izvještajnom periodu po općinama kantona i odjeljenjima Kantonalne uprave je prikazano u narednoj tabeli.

Općina Odjeljenje	Zaprimljeno zahtjeva	Riješeno			Obustavljeno	U postupku
		Pozitivn o	Negativno	Ukupno		
Jajce	24	18	0	21	3	3
G.Vakuf-Uskoplje	16	8	0	9	1	7
Bugojno	16	11	0	12	1	4
Donji Vakuf	17	10	0	12	2	5
BUGOJNO	73	47	0	47	7	19
Travnik	56	43		43		13
Novi Travnik	13	8		8	1	4
Dobretići	7	2		2		5
Vitez	1	1		1		0
Busovača	6	5		5		5
TRAVNIK	83	59		59	1	23
Kiseljak	18	16	0	16	2	0
Fojnica	42	36	0	36	0	6
Kreševo	15	13	0	13	2	0
FOJNICA	75	65	0	62	4	6
UKUPNO	231	171		169	12	48

Iz navedenog tabelarnog pregleda vidljivo je da je najveći broj zahtjeva zaprimljen sa područja općine Travnik (56), dok je najmanji broj zaprimljen za općinu Vitez (1). Sa aspekta pozitivno riješenih zahtjeva situacija je kako slijedi: Travnik (43), Fojnica (36), Jajce (18), Kiseljak (16), Kreševo (13), Bugojno (11), Donji Vakuf (10), Gornji Vakuf-Uskoplje (8), Novi Travnik (8), Busovača (5), Dobretići (2) i Vitez (1).

6.2. Aktivnosti u provedbi postupka pretvaranja šumskog u građevinsko zemljište

Odredbom člana 3. Odluke o načinu pretvaranja šumskog u građevinsko zemljište („Službene novine FBiH“ broj 108/12) regulisana je procedura pretvaranja šumskog u građevinsko zemljište koju provodi Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, uz prethodnu saglasnost kantonalnog ministarstva i mišljenja Federalne uprave. U postupku davanja navedene saglasnosti od strane kantonalnog ministarstva formirana je stalna stručna komisija u čijem sastavu se nalaze i predstavnici Kantonalne uprave za šumarstvo. U cilju provođenja aktivnosti u naprijed navedenim postupcima u izvještajnom periodu zaprimljeno je osam zahtjeva za davanje saglasnosti u postupku pretvaranja šumskog u građevinsko zemljište od kojih je u pet slučajeva dato mišljenje i predmeti upućeni u daljnju proceduru, dok je postupak za preostala tri predmeta još u toku.

6.3. Aktivnosti na davanju šume i šumskog zemljišta u zakup i uspostavi prava služnosti

U skladu sa odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu davanja šume i šumskog zemljišta u državnom zemljištu u zakup i uspostavi prava služnosti („Službene novine SBK/KSB“, broj 10/14) resorno kantonalno ministarstvo provodi proceduru nakon podnošenja zahtjeva stranke, a stručna komisija, čiji član je zaposlenik Kantonalna uprave za šumarstvo izrađuje i ministarstvu podnosi odgovarajući izvještaj i prijedlog. Tako je u izvještajnom periodu zaprimljeno ukupno šest zahtjeva za davanje državne šume u zakup i uspostavu prava služnosti, te je u tri slučaja ministarstvo donijelo rješenja, dva o davanju državne šume u zakup i jedno o uspostavi prava služnosti, dok je postupak u tri slučaja još uvijek u toku.

6.4. Pokretanje sudskih postupaka i aktivno učešće putem ovlaštenih uposlenika u svojstvu predstavnika institucije

U svim prekršajnim i krivičnim postupcima koje Kantonalna uprava za šumarstvo pokreće u skladu sa svojim nadležnostima, putem svojih uposlenika kontinuirano učestvuje u istima, kako u svojstvu svjedoka, ali i u svojstvu ovlaštenih predstavnika – zastupnika institucije koja je pokrenula prekršajni postupak, u skladu sa Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine. U izvještajnom periodu ovlašteni predstavnici Uprave i svjedoci su u prekršajnim postupcima pokrenutim od strane ove institucije su učestvovali na ukupno 237 usmenih pretresa pred nadležnim općinskim sudovima Kantona i to predstavnici Odjeljenja Bugojno u 106 slučajeva, predstavnici Odjeljenja Novi Travnik u 97 i Odjeljenja Fojnica u 34 slučaja.

6.5. Aktivnosti u postupcima zamjene šuma i šumskog zemljišta

U izvještajnom periodu od resornog kantonalnog ministarstva zaprimljeno je ukupno osam zahtjeva za davanje mišljenja u postupcima za zamjenu šuma i šumskog zemljišta, koju proceduru provodi Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, a Kantonalna uprava daje mišljenje o istome, nakon što predloženu zamjenu korisnik državnih šuma ocijeni kao opravdanu, u skladu sa odredbama Pravilnika o zamjeni šume i šumskoga zemljišta („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14). U sedam slučajeva kantonalno šumskoprivredno društvo, kao korisnik šuma je predloženu zamjenu ocijenio neopravdanom, tako da se Uprava nije očitovala u smislu davanja mišljenja na postupak zamjene, dok je jedan predmet, u kojem je zamjena od strane korisnika šuma ocijenjena kao opravdana, još uvijek u postupku.

6.6. Saradnja sa kantonalnim šumsko-privrednim društvom u postupcima za naknadu štete počinjene u državnoj šumi

Nakon pravomoćnog okončanja sudskih postupaka (prekršajnih i krivičnih) pokrenutih po zahtjevima i prijavama podnesenim od strane Uprave za šumarstvo, u slučajevima kada je nezakonita radnja pa tako i šteta počinjena u državnoj šumi, Uprava blisko saraduje sa ŠPD/ŠGD „Srednjobosanske šume/Šume Središnje Bosne“ d.o.o. Donji Vakuf, na način da im kontinuirano prosljeđuje pravosnažna rješenja i presude općinskih sudova na daljnji postupak u cilju ostvarivanja imovinsko-pravnog zahtjeva, obzirom da je u predmetnim slučajevima kantonalno šumskoprivredno društvo oštećena strana. Tako je u toku izvještajnog perioda kantonalnom šumskoprivrednom društvu proslijeđeno ukupno 37 sudskih odluka na daljnju realizaciju, vezano za naknadu štete od lica koje je odgovorno za istu. Od navedenog broja, proslijeđeno je 14 presuda i 6 rješenja rješenja Općinskog suda u Travniku, 1 presuda i 7 rješenja Općinskog suda u Bugojnu, 6 rješenja Općinskog suda u Jajcu i 3 obavijesti Kantonalnog tužilaštva koje se odnose na obustavu istrage zbog nedostatka dokaza.

6.7. Saradnja sa Kantonalnim javnim pravobranilaštvom

U cilju zaštite prava i interesa Vlade SBK/KSB, u postupcima koji su pokrenuti u vezi sa aktivnostima Uprave, Kantonalna uprava aktivno saraduje sa Kantonalnim javnim pravobranilaštvom. Po tom osnovu u izvještajnom periodu je provedeno slijedeće:

- Sačinjena i proslijeđena dva izjašnjenja na presude Općinskog suda Travnik u postupcima zaposlenika protiv Uprave radi isplate naknade iz radnog odnosa;
- U postupku pokrenutom po tužbi uposlenika radi naknade štete, na zahtjev Pravobranilaštva za davanje odgovora na tužbu, dostavljena obavijest o povlačenju podnesene tužbe;
- Putem resornog kantonalnog ministarstva dostavili očitovanje vezano za slučaj izuzimanja i brisanja upisanog prava na državnom zemljištu.

6.8. Aktivnosti iz oblasti radno-pravnih odnosa uposlenika

U izvještajnom periodu sedam uposlenika je ostvarilo pravo na jubilarnu nagradu, svi za navršenih 10 godina neprekidnog rada u organima uprave, zbog čega su za iste donesena rješenja o priznavanju prava na isplatu jubilarne nagrade i prosljeđena resornom ministarstvu na realizaciju.

U istom periodu tri uposlenika su ostvarila pravo na novčanu naknadu zbog smrti člana uže porodice (roditelja).

6.9. Administrativno-tehnički poslovi

Uprava za šumarstvo se u svakodnevnom radu pridržava pravila i načela kancelarijskog poslovanja u koje se ubraja poslovanje s aktima - otvaranje, pregledanje i raspoređivanje pošte odnosno akata, njihovo dostavljanje u rad, administrativno-tehničko obrađivanje akata, kao i drugi administrativno tehnički poslovi koji su u neposrednoj vezi sa navedenim - prijem stranaka, upućivanje o načinu ostvarivanja njihovih pravima i slično. Poslove koji se odnose na prijem akata, te njihovo upisivanje u osnovne knjige evidencija, kao i otpremanje pošte obavlja zajednička pisarnica koja je formirana za sve organe uprave Vlade SBK/KSB. Tako je u izvještajnom periodu u djelovodnik predmeta i akata Kantonalne uprave za šumarstvo zavedeno 45 novih predmeta. U mjesno nadležnim – dislociranim odjeljenjima Uprave se također vode djelovodnici predmeta i akata, ali i upisnici prvostepenih predmeta upravnog postupka (UP-1), u koje se zavode svi predmeti po zahtjevima građana za doznaku i sječu stabala u privatnoj šumi (ukupno 231 zahtjev).

6.10. Aktivnosti na vođenju registara i knjiga evidencija

U skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i obliku vođenja evidencija, knjiga i registara („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj 11/14) Uprava vodi sve propisane registre, kako slijedi:

- Registar strogo zaračunljivih tiskanica (RSZT) – vodi se u direkciji Uprave i odjeljenjima;
- Registar knjiga (RKNJ) - vodi se u direkciji Uprave i odjeljenjima;
- Registar šumskih čekića (RŠČ) – vodi se u direkciji Uprave;
- Registar izvedbenih projekata (RIP) – vodi se u direkciji Uprave i odjeljenjima;
- Registar šumskih šteta (RŠŠ) - vodi se u direkciji Uprave i odjeljenjima;
- Registar šumskih požara (RŠP) – vodi se u direkciji Uprave i odjeljenjima;
- Registar uzurpacija šuma i šumskog zemljišta (RUŠ) - vodi se u direkciji Uprave i odjeljenjima.

7. Ekonomsko - finansijska analiza

Zakonom o izvršavanju budžeta Srednjobosanskog kantona za 2015.godinu uređena je struktura prihoda i izdataka, izvršavanje Budžeta, kao i prava i obaveze po osnovu budžetskih sredstava. U skladu sa tim zakonom Kantonalna uprava za šumarstvo je koristila budžetska sredstva za namjene utvrđene budžetom do iznosa utvrđenog u Posebnom dijelu Budžeta.

Budžetska sredstva su korištena u skladu sa finansijskim planom, dinamikom i u visini koja je utvrđena mjesečnim operativnim planom. Ministarstvu finansija blagovremeno su dostavljani tromjesečni i mjesečni planovi izvršenja Budžeta.

7.1. Pregled prihoda

Budžetom Srednjobosanskog kantona za 2015.godinu, na ekonomskom kodu 722000 Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga, za oblast šumarstva utvrđeni su prihodi u iznosu od 491.200,00 KM. Prema podacima Ministarstva finansija Srednjobosanskog kantona u periodu od 01.01.2015.godine do 30.06.2015.godine uplaćene su naknade u iznosu od 383.991,16

KM ili 78,17 % ukupno planiranog iznosa, a pregled uplate naknada prikazan je u narednom tabelarnom prikazu.

Vrsta prihoda	OPIS	Utvrđeno budžetom (KM)	Ostvareno	
			(KM)	%
722451	Naknada za općekorisne funkcije šuma	13.900,00	42.155,31	303,27
722452	Naknada za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama	0,00	1.380,00	-
722453	Naknada za izdvajanje iz šumskoprivrednog područja	0,00	55.381,60	-
722454	Naknada za korištenje državnih šuma	800,00	0,00	-
722455	Naknada u postupku promjene namjene šumskog zemljišta (krčenje šuma)	16.600,00	24.830,88	149,58
722471	Naknada za opće korisne funkcije šuma utvrđena kantonalnim propisima	250.000,00	217.627,16	87,05
722472	Naknada za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama utvrđena kantonalnim propisima	0,00	28.811,42	-
722473	Naknada za izdvajanje iz šumsko-privrednog područja	100.000,00	0,00	-
722475	Naknada u postupku promjene namjene šumskog zemljišta (krčenje šuma)	3.000,00	0,00	-
722479	Ostali prihodi za korištenje, zaštitu i unapređenje šuma	4.000,00	0,00	-
722541	Naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma (zaostale obaveze)	8.200,00	9.027,24	110,08
722542	Sredstva za proširenu biološku reprodukciju šuma (zaostale obaveze)	0,00	20,00	-
722545	Sredstva za jednostavnu biološku reprodukciju šuma (zaostale obaveze)	94.700,00	3.927,55	4,15
722546	Naknada za promet šume(zaostale obaveze)	0,00	830,00	-
Ukupno		491.200,00	383.991,16	78,17

Kontrolu obračuna i uplate naknade za korištenje državne šume, koju plaća korisnik državne šume, te naknade za općekorisne funkcije šuma, koju plaćaju sva pravna lica koja su registrirana za obavljanje djelatnosti i imaju sjedište na području Kantona, kao i dijelovi pravnih lica čije je sjedište izvan Kantona, a obavljaju djelatnost na području Kantona, obavljaju Porezna uprava i šumarski inspektor.

7.2. Pregled rashoda

Budžetom Srednjobosanskog kantona za 2015.godinu utvrđeni su izdaci Kantonalne uprave za šumarstvo na razdjelu 19. glava 02. u ukupnom iznosu od 2.188.700,00 KM, a izvršenje i procenat korištenja navedenih sredstava prikazani su u narednom tabelarnom pregledu.

OPIS	Budžet za 2015.godinu	Izvršenje za I-VI 2015.	
		KM	%
Plaće i naknade	1.667.100,00	809.976,25	48,59
Doprinosi poslodavca	143.600,00	69.472,18	48,38
Izdaci za materijal i usluge	248.000,00	57.268,38	23,09
Tekući transferi sredstava	130.000,00	0,00	0,00
UKUPNO	2.188.700,00	936.716,81	42,80

Iz prednje navedenog tabelarnog pregleda vidljivo je izvršenje budžeta za izvještajni period u iznosu od 936.716,81 KM ili 42,80%.

Kada su u pitanju tekući transferi, Budžetom Kantona za 2015.godinu, Kantonalna uprava za šumarstvo ima opredjeljena sredstva za dva transfera i to: Transfer za program „Poticaj šumama prema članu 50. Uredbe o šumama“ u iznosu od 100.000,00 KM i Transfer-poticaji šumarstvu, za privatne šume u iznosu od 30.000,00 KM. U toku izvještajnog perioda tekući transferi su realizovani kroz Program utroška sredstava u iznosu od 13.000,00 KM, a isti je trenutno u fazi kada je potrebno da Vlada Kantona donese odluku o prenosu predmetnih sredstava. Preostali iznos tekućih transfera je periodičnim planom izvršenja Budžeta predviđen da se realizuje u drugoj polovini Budžetske 2015.godine.

U izvještajnom periodu, kao ni u prethodne dvije godine nije bilo izdvajanja sredstava po osnovu kapitalnih izdataka. Međutim, kao što je navedeno u tački 1.3. Izvještaja, u izvještajnom periodu pokrenut je postupak za nabavku 5 terenskih vozila LADA NIVA. Nakon što je Vlada SBK svojim Zaključkom br. 0105-214/15-3 od 04.05.2015.godine dala saglasnost Komisiji za javne nabavke da u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama pokrene postupak za nabavku 5 terenskih vozila LADA NIVA za potrebe Kantonalne uprave za šumarstvo, te nakon što je Komisija za javne nabavke provela postupak i predložila prihvatanje ponude najpovoljnijeg ponuđača, Uprava je 09.07.2015.godine resornom ministarstvu dostavila prijedlog akta za Vladu SBK u cilju donošenja Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, te zaključivanja ugovora sa izabranim ponuđačem.

7.3. Aktivnosti na praćenju ekonomskog stanja u šumarstvu

Aktivnosti na praćenju ekonomskog stanja u šumarstvu vrši se na osnovu praćenja i realizacije šumskoprivredne osnove, kao i cjenovnika proizvoda u šumarstvu koji su definisani od strane kantonalnog šumskoprivrednog društva.

Prema niže navedenoj tabeli dati su osnovni uporedni pokazatelji o poslovanju za period 2009.- 2015. godina.

ELEMENT POSLOVANJA	PLAN/ REALIZACI JA	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Ukupan prihod	Plan	28.013.84 8	31.817.83 6	30.534.23 3	31.080.28 1	30.718.103	29.845.214	29.626.243
	Realiz.	26.918.85 5	28.099.20 0	30.114.73 8	28.135.05 7	31.904.266	28.068.054	
Uk prihod od drveta i ost. pr. u šum.	Plan	26.174.29 1	30.110.23 9	29.118.19 2	29.810.24 6	29.790.690	28.968.224	28.942.943
	Realiz.	25.108.50 6	27.057.92 9	29.121.47 7	27.808.57 8	28.095.892	27.042.917	
Troškovi proizvodnje	Plan	27.165.45 6	31.682.90 1	28.707.84 1	29.594.75 7	29.587.013	29.396.467	29.148.086
	Realiz.	28.603.53 1	30.225.41 8	28.159.36 4	28.241.15 0	30.495.017	27.965.074	
Dobit	Plan	71.816	134.935	510.568	1.485.524	1.131.090	448.747	478.157
	Realiz.			613.468		1.409.249	102.980	
Gubitak	Plan						—	—
	Realiz.	1.684.676	2.126.218		106.093		—	
Prosječan broj uposl.	Plan	892	869	832	793	836	852	810
	Realiz.	850	861	829	833	840	833	

8. Ostale aktivnosti

8.1. Izrada programa rada za 2015.godinu i izvještaja o radu za 2014.godinu

U izvještajnom periodu izrađen je i resornom ministarstvu prosljeđen radi daljnje dostave nadležnim organima i institucijama:

- Izvještaj o radu Kantonalne uprave za šumarstvo za period 01.01.2014. - 31.12.2014. godine, koji je, kao sastavni dio Izvještaja resornog ministarstva Vlada SBK/KSB razmatrala na 98. sjednici i prihvatila Zaključkom br. 01-05-68/15-2e od 20.02.2015.godine.
- Program rada Kantonalne uprave za šumarstvo za 2015.godinu, koji je kao sastavni dio Programa rada resornog ministarstva Vlada SBK/KSB razmatrala na 95. sjednici i prihvatila Zaključkom br. 01-05-1/15-35 od 08.01.2015.godine.

8.2. Aktivnosti na implementaciji Sistema upravljanja kvalitetom (QMS)

U izvještajnom periodu provedena je anketa zadovoljstva korisnika usluga i anketa zadovoljstva zaposlenika ove Uprave, kao i interni audit u direkciji Uprave.

8.3. Aktivnosti na stručnom usavršavanju državnih službenika i namještenika

Tokom izvještajnog perioda državni službenici Kantonalne uprave za šumarstvo su prisustvovali na nekoliko seminara i obuka u cilju dodatne edukacije i stručnog usavršavanja u organizaciji Agencije za državnu službu Federacije BiH („Planovi integriteta: Izrada i implementacije“, „Priprema i izrada pravnih propisa i drugih akata“), Centra za društvena istraživanja („Iskustva u primjeni Zakona o stvarnim pravima Federacije Bosne i Hercegovine“), Dodati ako ima još nešto i obuku čuvara šuma !!!

8.4. Provođenje godišnjeg ocjenjivanja rada za 2014.godinu

Na početku izvještajnog perioda proveden je postupak ocjene rada državnih službenika i namještenika za prethodnu godinu (2014.), u skladu sa propisima koji regulišu isto. U narednoj tabeli pregledu prikazan je uporedni pregled ocjena po organizacionim jedinicama Uprave, za 2013. i 2014.godinu.

DIREKCIJA I ORGANIZACIONE JEDINICE	Izuzetno uspješan		Uspješan		Zadovoljava		Nezadovoljava		Neocjenjen		UKUPNO	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Direkcija Uprave	4	4	2	4	1	-	-	-	1	-	8	8
Odjeljenje Bugojno	3	3	22	23	14	12	-	-	-	-	39	39
Odjeljenje N.Travnik	1	3	20	11	11	19	1	-	-	1	33	33
Odjeljenje Fojnica	1	2	12	14	5	2	-	-	-	-	18	18
UKUPNO	9	12	56	52	31	33	1	-	1	1	98	98

8.5. Provođenje redovnog popisa stalnih sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2014.

Početkom 2015.godine, od strane komisija imenovanih rješenjem direktora Uprave, proveden je postupak redovnog popisa stalnih sredstava, potraživanja i obaveza Uprave na dan 31.12.2014.godine. Izvještaji o provedenom popisu dostavljeni su Centralnoj popisnoj komisiji u resorno Ministarstvo finansija na daljnji postupak. Određeni broj stalnih sredstava koji su neupotrebljivi zbog dotrajalosti ili kvara predložen je za otpis, nakon čega je, temeljem Odluke o prihvaćanju elaborata o popisivanju sredstava i izvora sredstava Vlade Srednjobosanskog kantona sa stanjem na dan 31.12.2014.godine br. 01-02-84/15 od 13.03.2015.godine, formirana komisija sa zadatkom da predloži način rashodovanja istih, koja procedura je u toku.

8.6. Aktivnosti na upoznavanju javnosti sa stanjem u oblasti šumarstva

U skladu sa Programom rada Kantonalne uprave za šumarstvo za 2015. godinu, vršene su aktivnosti na upoznavanju javnosti sa stanjem u oblasti šumarstva na slijedeći način:

- Putem redovnog godišnjeg izvještavanja
- Upoznavanje javnosti o aktivnostima Uprave putem Web sajta Vlade SBK
- Redovnim izvještavanjem Federalne uprave za šumarstvo putem dostave svih navedenih izvještaja
- Izvještavanjem po osnovu realizacije zajedničkih sastanaka resornog ministarstva Kantonalne uprave za šumarstvo i kantonalnog šumsko-gospodarskog društva

8.7. Provođenje disciplinskog postupka protiv zaposlenika zbog povreda službene dužnosti

U izvještajnom periodu pokrenut je jedan disciplinski postupak protiv namještenika – čuvara šuma Kantonalne uprave za šumarstvo zbog povrede službene dužnosti, koji je okončan mirnim putem, nakon održanog postupka medijacije.

8.8. Aktivnosti na održavanju radnih sastanaka stručnog kolegija

U toku izvještajnog perioda održano je više radnih sastanaka kolegija Uprave u užem i proširenom sastavu na kojima je razmatrana aktuelna problematika iz nadležnosti Uprave i na kojima su doneseni određeni zaključci i smjernice za daljnji rad koji imaju obavezujući karakter.

8.9. Saradnja s ostalim institucijama i službama

Kantonalna uprava za šumarstvo u skladu sa vlastitim nadležnostima kontinuirano i redovno vrši poslovnu korespondenciju i saradnju sa ostalim intitucijama i službama federalnog, kantonalnog i općinskog nivoa kao što su:

- Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
- Federalna uprava za šumarstvo
- Federalna uprava za inspekcijske poslove
- Federalna uprava za civilnu zaštitu
- Ministarstvo unutrašnjih poslova SBK
- Ministarstvo privrede SBK
- Kantonalna uprava za civilnu zaštitu
- Kantonalna uprava za geodetske poslove
- Kantonalno šumskoprivredno društvo
- Općine SBK
- Nevladine organizacije i dr.

Travnik, septembar 2015. godine

DIREKTOR
Ševal Konjalić, dipl.ing.šum.